

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jug.
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a. Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 jutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nehrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celokupni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

1918 ★ 1929

Enajsta obletnica zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v jugoslovansko narodno skupnost v eni državi se letos obhaja v okolih, ki ji dajejo posebno slovesen značaj. Po desetih letih, ki so pretekla v žal neuspešnih poizkusih, borbah in prizadevanjih najrazličnejših strank in skupin, kako tej skupnosti dati edino pravo in trajno obliko, se nahajamo v enajstem letu našega zedinjenja v štadiju, ko se ta oblika ustvarja po modrosti in smotreni energiji našega vladarja mirno, izven torišča političnih strasti edino z vidika našega skupnega narodnega in državnega interesa. V tem znamenju praznujemo danes vsi trije jugoslovanski rodovi prvi december kot eno telo in ena duša.

Naš narodni in državni problem je pretežno moralnega značaja. Skupno življenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so se sto in stoletja razvijali ločeno, pod vplivom dveh različnih kulturnih območij, v odvisnosti od drugih narodov, ki so delali na našem razdor, zahteva ogromno samodisciplino, visok idealizem in junaško voljo žrtvovati se drug drugemu. One razlike, ki so globoko fundirane v naši duševnosti, ki na sebi niso slabe, ampak celo pozitivne, ki se med seboj nikakor ne izključujejo, ampak polarno dopolnjujejo, se morajo med seboj v novo višjo, ustvarjajočega življenja polno enolo podružiti. V to svrhu je treba najvišjih moralnih kvalitete, ljubezni, strpljivosti, samopremagovanja. Na drugi strani pa se zahteva miren, trezen razum, ki nam veli, da ne sledimo v svojo skupno škodo rušičim nagonom, ampak jasnemu spoznanju, kaj je skupna korist nas vseh. Ti činitelji, ki so etičnega značaja, nam edini pomagajo, da svojo globoko v naši duševnosti počivajočo skupnost bolj in bolj odkrijemo, jo izoblikujemo in razvijemo v ono narodno zajednico, ki je nujen predpogoj za pravo in neporušljivo trdno državno skupnost. Ta narodna skupnost ni zanikanje nobenega jugoslovanskega rodu in njegovih pozitivnih osebnosti, ampak njihova popolna potrditev v sintezi, ki jo bosta čas in naravni razvoj izpopolnila in poglobila pa ji sama dala končno obliko.

Ta misel, ki so jo spočeli in razvijali vsi srbski, hrvaški in slovenski rodoljubi v času, ko smo še vsi, eni bolj, drugi manj, ječali pod tujim jarmom — misel, ki so jo enako gojili tako Gaj in Strossmayer kakor knez Mihačlo — je prišla po naši državni združitvi do svojega najkrepkejšega izraza v januarskem manifestu našega kralja. Tu najdemo iz najrodoljubnejšega jugoslovanskega srca priverel apel na najboljše moralne kreposti bratov, ki pod eno streho živijo, da naj pozabijo na vse razprtije, se zavejo svojega najglobljega edinstva

in, pomagajo zgraditi skupno jugoslovansko telo, ki bo kljubovalo vsem sovražnim silam. V medsebojni ljubezni naj spoštujejo, kar ima vsak dobrega in kar mu je najdražje, naj si bo vera, jezik, kultura; naj se smatrajo med seboj enakopravne in naj drug drugemu v skupni blagor služijo, ne pa da v osebnem egoizmu težijo za prevlastjo drug nad drugim; naj vse svoje raznolike moralne, religiozne, kulturne in gospodarske sile složno usmerijo v duhovno obogatitev, ljudsko rast, gospodarski napredek in politično moč vsega jugoslovanskega rodu od Jadrana do Črnega morja! Ta vladarjev apel je ljudstvo, željno miru, sloge in napredka, razumelo. Čutilo je v njem klic svojega lastnega narodnega genija, rešitev iz brezplodnih in škodljivih združb, opomin k višjim ciljem, ki naj dvigne skupno življenje Srbov, Hrvatov in Slovencev k idealom njegovih najboljših sinov. Začutili smo, da smo vsi vladarju enako dragi, enako pravni, da vsi moremo in moramo vsak iz svojega enako prispevati k naši obli narodni in državni nalogi, da nas pri tem prizadevanju ne bodo več motile sebične strasti, oblastželjnost posameznikov in materialistični duh časa. Potlačili razdvajajoče instinkte, krepili čednosti, ki družijo, ohraniti vse, kar v duhovnem življenju tako Srbov kakor Hrvatov in Slovencev pomeni pozitivne vrednote in jih združiti v složen delu za skupno jugoslovansko domovino: to je geslo, ki je iz vladarske hiše odjeknilo v poslednjo koč, ki danes radostno in upa polno praznuje enajsto obletnico osvoboditve in zedinjenja!

Belgrajske vesti

Belgrad, 30. nov. AA. Nj. Vel. kralj je sprejel danes v avdienci ministra prometa inž. Lazarja Radivojeviča.

Belgrad, 30. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil imenovan za predsednika komisije za polaganje izpitov za inženjerje-profesorje srednje-tehniških šol za prihodnja tri leta v Ljubljani Jaroslav Foerster, redni profesor tehniške fakultete v Ljubljani.

Belgrad, 30. nov. AA. Železniškega ministra je izdal danes to sporočilo: Ker so v resoru ministrstva prometa zasedena vsa mesta in ker bo izvršena reorganizacija službe v tem ministstvu, se do nadaljnjega ne sprejemajo več prošnje za sprejem.

Belgrad, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Vrednost izvoza koruze in pšenice v preteklem letu znaša nad 4 in pol milijarde Din. Vrednost drugih žitnih produktov, ki so bili izvoženi, se ceni okroglo pol milijarde dinarjev.

Jugoslavija slavi svoj praznik

Prpriave Belgrada in Zagreba

Belgrad, 30. nov. AA. Belgrad je danes neobičajno živ. Ze kmalu popoldne so vsi meščani izobesili državne zastave. Ta neobičajen pogled na cesto, ozaljšano z zastavami naše mlade kraljevine, očividno učinkuje na razpoloženje meščanstva. Ze itak je promet po belgrajskih ulicah zelo živ, danes pa so bile vse ulice naravnost prenapolnjene. Na vseh ulicah je bilo na obrazih ljudi opažati iskreno veselje in neko pričakovanje. To je gotovo tudi povzročil podzavesten vpliv vesti, ki so te dni prispele iz Zagreba in ostalih krajev o veliki poklonitveni deputaciji, ki jo Hrvatska pripravlja kot poklon svojemu jugoslovanskemu kralju. Prebivalci jugoslovanske prestolnice pričakujejo, da bo jutranji dan dan novih manifestacij za državno misel. Kakor se je že opoldne doznalo, je zagrebska mladina dala že današnjemu dnevu v Zagrebu jasno obilježje dneva pred velikim narodnim praz-

nikom, pred praznikom narodne in državne misli. Belgrad zato ne dvomi, da bo jutranji dan, ko bo vse mesto zavito v državne trobojnice, potrdil današnje radostno razpoloženje.

Zagreb, 30. nov. AA. Priprave za svečano razvitje zastave »Jugoslovanske akademске čitalnice« v Zagrebu so v polnem teku. Agitacija za to proslavo, ki bo jutri dopoldne, je živalna. Danes dopoldne so se dijaki vozili v kamionih po glavnih ulicah in vzklikali: »Živel kralj Aleksander! Živela velika Jugoslavija!« Občinstvo se je odzivalo mladini in sodelovalo pri patriotskih manifestacijah. Ob 10 dopoldne so prispeli belgrajski dijaki, kakih sto po številu, da se udeležijo jutranje jugoslovanske manifestacije. Zagrebski tovariši so pozdravili na kolodvoru svoje belgrajske druge ter jih odpeljali najprej na univerzo, od tam pa na posamezna stanovanja.

Nesoglasja med Italijo in Bolgarsko

Italijanski tisk napada politiko bolgarskega zunanjega ministra Burova — Grožnje lista — Pohvala madjarski politiki

Rim, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Verginio Gaida je objavil v današnjem »Giornale d'Italia« uvodni članek o odnosih med Italijo in Bolgarsko. V tem članku trdi, da je jedro politike Burova v prizadevanju, da dobi vezi s Parizom in Prago in da pri tem sistematično ignorira Italijo. Burovova politika teži za tem, da oslabi vtis vsakega akta prijateljstva med Italijo in Bolgarsko pred Evropo, kakor da bi prijateljstvo z Italijo kompromitiralo bolgarske interese. Italijanski tisk je mirno registriral celo vrsto manifestacij Burova, ki so bile samo zanjke proti Italiji. Nato opozarja Gaida na Burovovo izjavo, ki je bila citirana v članku »Utrac«. Burovu očita neko-rektnost proti Italiji. Njegova frankofilska politika nikakor ne vzemirja Italije, ker ta nima nobene pretenzije na monopol prijateljstva z balkanskimi ali drugimi državami. Kakor vse druge države, tako seveda tudi Bolgarska lahko goji prijateljstvo s svojimi sosedi. Navsezadnje naklonjenost Bolgarske napram Franciji nikakor ne more biti vzrok neprijateljstva z Italijo. Toda bolgarska zunanja politika mora biti jasna, mora biti lojalna in določna v svojih ciljih. Ako želi Burova politika naslanjati se na Francijo in Češkoslovaško in morda tudi na Jugoslavijo, ako misli, da bi se z italijanskim prijateljstvom kompromitirala, potem mora biti pripravljena prevzeti popolno odgovornost za vse posledice, ki bi iz tega izvirale.

Nato pisec opozarja na dejstvo, da zunanja politika Bolgarske ni zadrževala francoske vlade, da ne bi skupno z drugimi državami delala v Sofiji demaršo za demaršo. Francoska je očitno podpirala Jugoslavijo v pirot-

skih konvencijah, orient ekspresa in drugih demaršah.

Nasproti vsemu temu lahko omenja Gaida pozitivno delo Italije. Italija se je proti Bolgarski vedla vedno korektno. Naj se pri tem misli le na nevaren problem atentata na Stamboljskega, na vprašanje reparacij, na vprašanje povečanja dovoljenih vojaških sil itd. Burov mora vendar uvideti, da se prijateljstvo med Italijo in Bolgarsko ne bo moglo držati, ako bo dosledno ignoriral Italijo in jo s tem žalil v njenem dostojanstvu. Italija je rada v pristranih odnosih z drugimi državami, toda nikakor ni njena dolžnost povdarjati svoje prijateljstvo nevtralnimi ali morda celo njeni politiki nasprotnimi državami.

Iz postopanja bolgarskega zunanjega ministra Burova noče Italija nikakor izvajati konsekvence ter voditi sovražno politiko napram Bolgarski. Nad Burovom stoji še bolgarski narod, kateri ni odgovoren za politike ministrov. Italija samo reče: »Dosti je!«

Ob priliki zadnje demarše veselil v Sofiji Italija ni prevzela inicijative. Tudi v makedonskem problemu je molčala, ker nima nobenega razloga, da bi se vznemirjala. Kako korektna je italijanska zunanja politika, Burov lahko vidi na primeru Madjarske. Madjarska zunanja politika je vedno ravna, vedno enaka, vedno aktivno prijateljska. Italija pomaga Madjarski v Parizu in ji bo pomagala tudi v Haagu. »Matin« je v zadnjih dneh prinesel vest, da bodo Anglija, Francija in Italija vložile pri madjarski vladi demaršo. Ta informacija je napačna. V eventualnem koraku proti Budimpešti, se Italija ne bo udeleževala. Vsak naj vzame na sebe odgovornost za svoje ravnanje.

Min. Frangeš o novem vinskem zakonu

Šmarnice bo konec — Treba skrbeti za dobra kvalitetna vina, ki bodo mogla konkurirati na tujih trgih

Belgrad, 30. nov. AA. Ministrstvo poljedelstva je sprejelo več zakonskih načrtov, ki jih je že obravnaval vrhovni zakonodajni svet in ki postanejo v kratkem zakoni. To so v glavnem zakonski načrti o vinu, o rastlinskih škodljivcih, o živinoreji itd. V ministstvu izdelujejo končno besedilo teh zakonskih načrtov in načrta o zadrugah, ki pride te dni v vrhovni zakonodajni svet. Ker bo zakon o vinu v kratkem sankcioniran, smo zaprosili ministra dr. Otona Frangeša, da nam ob priliki sprejetja tega zakona poda glavne njegove misli. Minister dr. Oton Frangeš je ustregel naši prošnji in ljubeznivo podal našemu sotrudniku glavno vsebino zakona.

Novi zakon o vinu naj zaščiti pravo vino pred potvorbami, obenem pa naj ustvari standardna kvalitetna vina in jim omogoči konkurenco v inozemstvu. Z druge strani pa vsebuje zakon posebne odredbe za pobijanje vsakih drugih zlorab. Vsako kršenje teh odredb bodo kaznovala državna sodišča na osnovi izjav enoloških postaj in strokovnjakov iz vrst trgovcev in interesentov.

Enako zakon prepoveduje sajenje neplemenskih vin, tako zvanega direktorja (šmarnice), ki se, ker je necepljeno, naglo širi v naši državi ter je zaradi svoje škodljivosti v veliki meri krivo, da je padel naš izvoz. Razen škodljivosti tega vina za zdravje je treba

omeniti še to, da je n. pr. v tako vinorodnem kraju, kakor je okolica Negotina, ki se je prej odlikovala po najboljšem vinu, bilo letos na prodaj grozdje po 70 par kg, ker je ves kraj poplavljen z direktorjem. Na drugi strani je okolica Smedereva, ki se je znala popolnoma ubraniti šmarnice, prodajala letos grozdje po 4 Din kg.

Tudi v pogledu izvažanja vina vsebuje novi zakon važne odredbe.

Pri sestavi zakona je ministrstvo vodilo stremljenje, da se osnujejo posebne vinarske zadruge, ki bi v svojih kletah mogle izdelovati nekoliko izbranih vrst vin v velikih količinah, ker je praksa pokazala, da se takih vin v inozemstvu mnogo proda. Takih zadrug je v naši državi danes okoli 20, a od tega jih je bilo polovico osnovano letos. Razen tega gre stremljenje za tem, da se na podlagi novega zakona in s sodelovanjem zadrug in države ustanove prodajalne vina v vseh velikih mestih tujih držav, ki same ne proizvajajo vina. S takimi prodajalnami so si druge države osvojile velika tržišča. Glede na odlično kakovost naših vin in glede na to, da jih je moči z vestnimi in strokovnjaškimi manipulacijami še izboljšati, je minister prepričan, da bomo mogli uspešno konkurirati s tujimi znamkami, čeprav so se nekatere vsidrale celo na našem tržišču.

Imenovanja v zun. ministrstvu

Belgrad, 30. nov. AA. S sklepom ministra zunanjih zadev so postavljeni:

za pripravnika kr. poslaništva v Budimpešti v 9-I Mihačlo Babamović;

za protokolista kr. gen. konzulata v Münchnu v 3-I Oskar Fišer, dosedanji protokolista kr. konzulata v Haagu;

za protokolista kr. gen. konzulata v Münchnu v 3-II Bogdan Sparavalo, dosedanji protokolista ministrstva zunanjih poslov.

Belgrad, 30. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja sta postavljena na predlog ministra zunanjih zadev: za tajnika kr. poslaništva v Sofiji v 5/I Vladimir Vukmirović, sedanji konzul v Carigradu, za tajnika kr. delegacije v Zenevi v 6/I Luka Luković, dosedanji tajnik kr. poslaništva v Rimu.

Vzhodne reparacije

Z versailleskim mirom je morala Nemčija poleg lastne vojne odškodnine prevzeti tudi garancije, da bodo plačale reparacije Avstriji, Ogrski in Bolgariji. Eden poslednjih političnih uspehov pokojnega Stresemanna je bil, da je na zadnji mednarodni konferenci v Haagu ne le dosegel, da se je Nemčiji uredila in znižala plačilna reparacijska kvota, ampak tudi, da je bila Nemčija osvobodena jamstva za omejene tri države. Odslej naj za lastno vojno odškodnino jamčijo Avstrija, Madžari in Bolgari sami. Izmed treh držav je dosedaj edino Bolgarija uredila svoje obveznosti. Predsednik svoječasne kmetijske vlade A. Stambolijski se je bil dometil z veliko antanto, da bodo Bolgari plačevali skozi 37 let 15 milijonov zlatih frankov. Zato je Bolgarija dobila od Zveze narodov tudi posojilo, s katerim je urečila svojo valuto in se nekoliko gospodarsko opomogla.

Avstrija in Madžarska pa nista dosedaj še nič plačali, da bi bili po mirovni pogodbi dolžni. Avstriji so radi bede in zmede, ki je nastopila po polomu, zavezniški prizanesli. Spretni politiki kancerja Seipela se je posrečilo, dobiti celo posojilo, s katerim se je Avstrija znatno opomogla. Za posojilo so bili posebno Francozi, ker so hoteli preprečiti, da ne bi Avstrija radi notranje razvrzanosti izvedla priključitve k Nemčiji. Posojilo, ki ga je dala Zveza narodov, mora Avstrija plačati do 1943. leta.

Na Madžarskem je po vojni zavladal komunizem pod vodstvom Bele Kuna. Horthyju, ki je vrgel komuniste, so tudi takoj velike države priskočile na pomoč in Zveza narodov mu je dala celo posojilo, ki ga mora vrniti do leta 1943. Topot jih je zlasti Anglija podprla in sicer iz strahu, da se ne bi komunizem povrnil in se tako razširil preko srednje Evrope.

Vojno odškodnino je torej dosedaj plačevala le Nemčija in nekaj malega Bolgarija, medtem ko sta Avstrija in Madžarska uživali od zmagovalcev le dobrote. Po ureditvi nemških reparacij so prišle sedaj na vrsto »vzhodne« *reparacije*. Zavezniški so sklicali konferenco v Pariz in povabili nanjo vse zainteresirane države. To je bilo tembolj potrebno, ker je antanta izjavila, da zbršne nemško jamstvo za Avstrijo, Bolgarijo in Madžarsko šele v trenutku, ko se to vprašanje uredi.

Na konferenci v Parizu je Avstrija enostavno izjavila, da je njen gospodarski položaj tako slab, da ne more nič plačati. Sicer pa so rekli delegati, da vprašanje avstrijskih reparacij prepuste II. haški konferenci, ki se snide pri koncu januarja, da odloči po svoji vesti. Zavezniški so se s to izjavo Avstrije zadovoljili.

Mnogo težje je razmerje z Bolgarijo. Tudi Bolgari so izjavili, da ne morejo plačevati in so preklicali dogovor Stambolijskega iz l. 1923. Zavezniški so bolgarski delegaciji nekaj časa prigovarjali, a ker ni nič zaleglo, so 18. novembra poslali Italije, Anglije in Francije drug za drugim intervenirali pri predsedniku vlade Ljapčevu in mu naznanili, da se mora Bolgarija odločiti: ali plača 12 in pol milijonov zlatih frankov skozi 37 let, ali pa jo bodo zavezniški prisilili, da plača vsako leto 15 milijonov, kakor je bilo leta 1923. dogovorjeno. Ljapčev je odgovoril, da se sicer zahvaljuje za znanje, ker 12 milijonov in pol je manj kot 15, toda za revno Bolgarijo je tudi to preveč. Končni odgovor pa da bo dal zapadnim velešilam po povratku zunanjega ministra Burova in finančnega ministra Molova iz Pariza.

Takoj nato pa so se po celi državi pričele velike manifestacije proti vojni odškodnini, ki so zavzele precej ostro ost proti zapadnim velešilam, zlasti proti Franciji in Angliji. Opazilo pa se je tudi ohlajenje simpatij do Italije, ki je bila v gotovih krogih precej vidna. A kljub vsemu Bolgariji ne bo ostalo drugega, kakor da se pogaja z antanto na ponudni osnovi 12 in pol milijonov odškodnine.

Najbolj arogantno pa so v Parizu nastopili Madžari. Oni niso le odločno odklonili, da bi po letu 1943. plačali kako vojno odškodnino, ampak so se priporočili celo za novo posojilo. Položaj glede Madžarske je še posebno zapleten radi tako zvanih optantov. Pri izvajanju agrarne reforme so Romuni in Čehi razdelili med svoje kmete vsa veleposestva, ki so se nahajala na njih državnem ozemlju in pri tem niso nič vprašali, ali je lastnik tuj državljan. Tako je pod reformo zapadlo mnogo zemlje madžarskih magnatov, ki so med tem optirali za ogrsko državljanstvo. Med temi je tudi nekaj vodilnih madžarskih politikov, kakor Bethlen, Appony in drugi. Vsi ti so imeli veleposestva v Romuniji. Sicer so dobili, kakor ostali veleposestniki, od Romunije odškodnino za odvzeto zemljo, a oni zahtevajo več. V trianonski mirovni pogodbi je namreč določeno, da ne smejo nove države odvzeti madžarskim državljanom premoženja in na to ločko se madžarska vlada opira. Madžari spravljajo vprašanje leto za letom vedno znova pred Društvo narodov in zahtevajo od Romunije za odškodnino nič manj kot 100 milijonov zlatih kron.

Na konferenci v Parizu so zastopniki Male antante predlagali, naj se Madžari odpovedo odškodnini za veleposestva, v zameno pa bodo zmagovalci popustili pri ogrski vojni odškodnini po letu 1943. Madžarski zastopniki pa so predlog ogorčeno odklonili, češ da nasprotuje mirovni pogodbi in zahtevati brezpogojno 100 milijonov zlatih kron izplačila.

Tardien se je sicer mnogo trudil, da bi omeščal Madžare, a je končno moral le ugovoriti, da Madžari ne odklanjajo le vsa plačevanja vojne odškodnine, temveč zahtevajo odločno vso odškodnino od svojih upnikov. Sklicujejo se na mirovno pogodbo tedaj, kadar je treba od sosedov dobiti denar, če pa je treba plačati vojno odškodnino, pogodbe ne priznajo.

Tako so se tudi pogajanja z Madžarsko razbila. Nepopustljivost Madžarske se more precej razlagati iz okoliščin, da mnogi vodilni madžarski politiki branijo in zastopajo svoje osebne interese. Odškodnina, ki jo zahtevajo za veleposestva, bo šla v njih žepo, reparacije,

Vprašanje organizacije telesne vzgoje

Zagreb, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Današnji »Obzor« *prinaša vest, da se bo v najkrajšem času rešilo vprašanje telesne vzgoje ter vprašanje obstoječih telovadnih organizacij, ki vršijo svoje delo po posebnih sistemih. Telesna vzgoja je bila dosedaj prepuščena privatni inicijativi, ker pa so ta društva nastala v času, ko so se politične borbe vodile neobičajno ostro in so dale povod privatni inicijativi, nad katero ni bilo dovolj kontrole od strani države, se bo v novem zakonu to vprašanje uredilo tako, da bo država imela večji vpliv nad telesno vzgojo, posebno mladine, kar se je izrazilo že v novem zakonu o srednjih šolah. Merodajni*

faktorji v državi se bavijo z mislijo, kako urediti vprašanje o telesni vzgoji za vso državo edinstveno. V ta namen bo ustvarjena edinstvena organizacija. Pri tem se trdi, da ne bo država favorizirala nobene od obstoječih telovadnih organizacij. Na ta način bo država prevzela kontrolo nad telesnim razvojem mladine.

Novi zakoni

Belgrad, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Jutri izidejo v Službenih Novinah zakon o telesni vzgoji, zakon o osnovnih šolah in zakon o židovski cerkvi.

Poljedeljski sporazum z Madžarsko in Romunijo

Praga, 30. nov. (Tel. »Slov.«) »Narodny list« *poroča o poljedelskem dogovoru, ki se pripravlja med Madžarsko, Romunijo in Jugoslavijo. Iniciativo je podvzela Romunija. Madžarska in Romunija imata velike presežke poljedelskih produktov in nimata za to nobenega prodajnega trga. S posebnim dogovorom naj se specializira produkcija in bolje*

uporabi. Obe imenovani državi, kakor tudi Jugoslavija, so navezane na prodajni trg v Češkoslovaški, Avstriji in Italiji ter upajo producenti, da bodo s skupnim postopanjem lahko osvojili tudi nemški trg. S poluradne madžarske strani se poroča, da se pripravlja tak poljedelski dogovor tudi med madžarskimi in jugoslovanskimi skupinami poljedelskih interesentov.

Pomembna izjava heimwehrov. voditelja

Heimwehr ni za lašizem, temveč le proti boljševizmu

Pariz, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Sauerwein objavlja v »Matin« *intervju z avstrijskim voditeljem Heimwehra dr. Steidlejem, ki je izjavil, da heimwehrovski pokret noče, da bi ga zamenjavali s politiko Stahlhelma, Hittlerja, Madžarov ali fašizma. Ta pokret hoče sa-*

mo očistiti Avstrijo boljševizma. Heimwehr niti oddaleč ne misli na vojaško igranje, ne želi meščanske vojne, temveč le ozdravljenje notranjih političnih razmer ter je tudi proti vsakemu konfliktu z inozemstvom.

Nemški parlament

odklonil Hugenbergov načrt

Dober utis Curtiusovega govora v Franciji — Ljudsko glasovanje bo 22. decembra

Pariz, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Nastopni govor nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa je v parlamentarnih in diplomatskih krogih Francije napravil zelo dober vtis radi odločnosti, s katero je pobijal nemško nacionalno gonjo proti Youngovemu načrtu. Francoski listi posebno podčrtavajo njegovo izjavo, da je brez pridržka solidaren z dr. Stresemannovo zunanjo politiko, katero hoče nadaljevati. Nasprotno je prestiž Hugenbergu v njegovi lastni stranki zelo trpel radi njegovega strahopetnega skrivanja. Njegova diktatorska vloga je po polomu vzhodne banke popolnoma minula.

Berlin, 30. nov. (Tel. »Slov.«) V nemškem državnem zboru je bil danes v drugem čitanju odklonjen Hugenbergov načrt zakona z večino 320 proti 80 glasovom. To razmerje glasov je bilo pri posameznih členih zakonskega osnut-

ka nekoliko različno. Za Hugenbergu so glasovali samo narodni socialisti, narodni kmetje in narodni nacionalci, med katerimi pa se je več poslancev odtegnilo glasovanju. V debati je poslanec ljudske stranke Kardorf očital Hugenbergu, da zavestno zavrača narod. Neodgovorna agitacija je poslabšala nemško stališče pri bodočih haških pogajanjih. Vprašal je, ali se nemški nacionalci spominjajo umora Erbergerja in Rathenaua in ali hočejo povzročiti zopet tak položaj, če bujskajo mladino z grožnjami, da bodo odgovorni državni morali v ječo. Notranji min. Severing je potem utemeljeval politični in taktični boj državne vlade proti Hugenbergovemu zahtevku. Po tej odklonitvi v nemškem državnem zboru se ima sedaj dne 22. decembra vršiti ljudsko glasovanje, katerega izid ni dvomljiv.

Izvršilni odbor SSSR zboruje

Moskva, 30. nov. (Tel. »Slov.«) V Kremli je bila na slovesen način v prisotnosti diplomatskega zbora otvorena plenarna seja centralnega izvršilnega odbora Sovjetske unije. Rikov je v otvoritvenem govoru govoril v glavnem o kitajskem konfliktu. Mirnost rdeče armade po uspešnih sunkih v obrambo neprestanih kitajskih napadov na mejo se ne sme nikjer smatrati za slabost, temveč za dokaz ruske volje, da se konflikt mirno poravnava. Sedanji položaj je po kitajski ponudbi ugoden, vendar se iz Rikovega govora vidi neko nezaupanje proti prikritim kitajskim zadržanostim.

Glede inozemskih koncesij v Sovjetski uniji je izjavil Rikov, da je v zadnjem času več koncesionarjev likvidiralo svoja podjetja.

Sovjetska unija pa ni proti koncesionarjem, temveč samo noče trpeti kapitalistov, ki bi kupčevali z ruskim denarjem, marveč hoče kapitaliste, ki ustvarjajo vrednote, čeprav razumejo sovjeti, da hočejo ti ljudje s svojim delovanjem zaslužiti več, kakor v svoji lastni domovini. Rikov izjavlja dalje, da je samo proti pretiranemu dobičkarstvu in proti izvozu takega dobička v inozemstvo. Koncesionarji morajo opustiti tudi vse poskuse, da bi v Sovjetski uniji zopet vpostavili privatno imetje ali da bi podpirali taka stremeljenja. Gospodarske perspektive Sovjetske unije na podlagi petletnega industrijskega načrta je Rikov navzlic težkotam presojal svedo zelo optimistično.

Sovjetski pogoji Kitajski

Kitajska mora najprej izvršiti prejšnje obveze, potem so šele mogoča pogajanja

London, 30. nov. (Tel. »Slov.«) »Times« *poroča iz Mukdena, da se vršijo predhodni razgovori med Rusijo in mukdensko vlado o odpravi konflikta, vendar da bi bilo prezgodnje, že sedaj govoriti o sklenitvi kake pogodbe. Rusija je brzojavno zahtevala, da se morata najprej vrniti na svoja mesta oba ruska ravnatelja vzhodnih sibirskih železnic. Nato*

naj se imenujejo delegati za pogajanja o vpostavitvi statusa quo-a in o izpustitvi ruskih ujetnikov. Šele potem, ko bodo izpolnjeni ti prvi pogoji, se lahko otvorijo formalna pogajanja.

Kljub pogajanjem pa je 12 ruskih letal bombardiralo v četlek kraj Poketu, 248 milj od Mančulija.

Koblentz — evakuiran

Koblentz, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne je zadnja četa francoske posadke 151. pešpolka zapustila tamošnje trdnjave in z godbo odšla na kolodvor, da se preseli v Mainz. Po odhodu so v mestu razobesili nemške zastave.

ki jih bodo končno vendarle morali plačevati Madžari, bodo pa šle iz žepov vsega ljudstva. Ljudstvo bo moralo nositi dosti večjo vojno odškodnino, ki jo bodo Madžarski naložile vesele, zato, ker se magnati nočejo odreči svoji odškodnini. Nazadnje bo preprosti davkoplačevalci tisti, ki bo velikašom plačal njihova veleposestva. Tako zgleđa »nacionalna« *madžarska politika!*

Ljubljana pride v I. razred draginjskih doklad

Belgrad, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Finančni minister je odločil, da se poviša Ljubljana v I. razred draginjskih doklad.

Dr. Bedeković napredoval

Belgrad, 30. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra notranjih zadev je povišan za inspektorja savske banovine v 3a-l dr. Janko Bedeković, upravnik policije v Zagrebu.

Čitajte jutri vsi
»Slovenski list«!

Solijska pogajanja

Sofija, 30. nov. AA. V teku včerajšnje in današnje seje sta jugoslovanska in bolgarska delegacija razpravljali o načinu likvidiranja dvolasniških posestev in naposled sklenili, da je najpovoljnejša rešitev, ako priporočita obe vladoma neposredno izmen dvolasniških posestev med samimi interesenti. Obe delegaciji smatrala to za najpovoljnejši način likvidacije. O ostalih načinih se bo razpravljalo na prihodnjih sejah.

Udržal nadaljuje pogajanja v ponedeljek

Praga, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Ministrski predsednik Udržal bo šele v ponedeljek nadaljeval svoje poskuse, sestaviti vladno večino. Takrat bodo znani sklepi nemških socialnih demokratov, ki so danes začeli v odboru svoje stranke razpravljati o predlogih, ravno tako bodo takrat znani sklepi nemških agrarcev, ki se sestanejo v ponedeljek. Gotovo je, da nemške stranke ne bodo ničesar spreminjale glede svojega načelnega stališča, in vsi nemški listi ugotavljajo s poudarkom, da ministrstva, ki so jih ponudili Nemcem, ne odgovarjajo moči in pomenu nemškega naroda na Češkoslovaškem.

Byrd preletel južni tečaj

Newyork, 30. nov. AA. Listi poročajo, da je komandant Byrd preletel južni tečaj in da se je srečno vrnil v svoje taborišče.

Newyork, 30. nov. AA. »Newyork Times« *je včeraj ob 5.30 po Greenwichu ujel radiogram komandanta Byrda, v katerem sporoča, da je vse dobro. Komandant Byrd javlja, da je bilo oddajanje vesti prekinjeno zaradi slabih atmosferskih razmer, da pa zato ni bilo povoda skrbeti za njegovo usodo in da se bo vrnil na svoje izhodišče po vsej priliki še v teku noči.*

Nobile poleti zopet na Severni tečaj

Stockholm, 30. nov. (Tel. »Slov.«) »Dagbladet« *poroča, da nameravata general Nobile in profesor Behounek po povabilu neke ameriške preiskovalne družbe leta 1930 zopet pripraviti ekspedicijo na severni tečaj. Sprejela sta ponudbo ameriške družbe.*

Eksplodizija ubila 12 delavcev

Bochum, 30. nov. (Tel. »Slov.«) V rudniku »Germania II.« *je eksplodiral velik kotel, pri čemer je bilo ubitih 12 delavcev, dva pa sta bila težko ranjena.*

Poljedelski oddelek belgrajske zbornice

Belgrad, 30. nov. AA. Na današnji seji upravnega odbora belgrajske trgovinske zbornice je bil sprejet v podrobnosti pravilnik o ustroju poljedelskega oddelka te zbornice. Na podlagi tega pravilnika bodo izdelani daljni pravilniki. Zelo zanimiva odredba je ta, da si fizične in juridične osebe, ki dajo oddelku stotisoč Din, pridobe pravico, da se z njihovo imenom ali nazivom, ki ga oni odrede, imenuje standardiziran poljedelski produkt, ki ga proizvajajo ali eksportirajo.

Bukarešt, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Snoči so maskirani roparji napadli brzovlak Črnovice — Bukarešt, takoj ko je vlak zapustil postajo v Črnovicah. Zvezali so službeno osebje v prtljažnem vagonu, pobrali vse vrednostne predmete, potem pa so na prvi prihodnji postaji skočili iz vlaka na nasprotni strani perona ter izginili brez sledu. Preiskava ni dognala ničesar.

Marseille, 30. nov. (Tel. »Slov.«) V mestu sta se porušili dve trinadstropni hiši. Iz razvalin se čujejo neprestani klici na pomoč in glasno stokanje. Izpod razvalin so do sedaj spravili že več mrtvih in se je bati, da bo število mrtvih znašalo več kot 20 oseb.

Pariz, 30. nov. (Tel. »Slov.«) Danes je bil izvršen drzen vlom v neki poštni urad v Parizu. Ko je zgodaj zjutraj uradni sluga spravljaj sobe, je opazil, da je bilo vlomljeno v blagajno, kjer je manjkalo 500.000 frankov v gotovini. Kaj so vlomilci še sicer odnesli s seboj, še ni ugotovljeno.

Ljubljanska opera

Snoči, 30. novembra so v operi v proslavo praznika zedinjenja kot slavnostno predstavo uprizorili Smetanovo opero: »Prodaná nevesta«. Predstava se je udeležil ban dravske banovine inž. Dušan Serbec, general Tripković, zastopniki uradov in mesta. — Orkester je pod taktirko dirigenta A. Nef-fata zlagral državno himno, nakar je sledila predstava, v kateri je pel vloga Janka tenorist zagrebške opere Vičar. Predstava je lepo uspeła.

Miklavžev večer v Unionu

Danes ob 5. dopoldne se odprli v Unionu pred veliko dvorano predprijatelj vstopnice. Prosinu in opozarjano cenjeno občinstvo, naj si preskrbi vstopnice pravočasno, posebno že prve dni, dokler je še možna izbira sedežev. Ne čakajte zadnjega dne!

Dunajska vremenska napoved. V zapadnih delih Avstrije večinoma jasno, na vzhodnih delih pa na višinah jasno in milo vreme, v nižinah pa negotovo vreme. V južnih Alpah večinoma oblačno, od časa do časa dež, milo vreme.

Naša pesem zmagala

Francozi o lepoti slovenske pesmi — Med našim delavstvom

Francozi listi obširno in z izredno toplino poročajo o gostovanju naše Glasbene Matice na francoskih tleh in nepriznane visoko ocenjuje njeno pevsko umetnost. Nancyjski »L'Est Republicain« prinaša obširno poročilo o sprejemu in navaja iz podrobnega govora mestnega župana g. Malvala med drugim naslednji stavek:

»Društvo, ki ga danes sprejemamo v našem mestu, ni zgolj glasbeno društvo, slavno po svojih uspehih, ki si jih je zaslužilo z dovršenim podajanjem svojih pesmi. To je marveč oficijelna delegacija plemenitega slovenskega naroda, ki prihaja počastiti Francijo, prinašajoč ji izraz svoje hvaležnosti v najvišji umetniški obliki.«

O izvajanju Matičnega zbora piše med drugim: »Gibki in čudovito zedinjeni se pevi z neverjetno vzmetjo pokore vodstvu svojega šefa, g. Poliča, glasbenika velike veljave, ter v stajnih ocenah podajajo vse, kar koli more sploh uresničiti zborna petje. Glasovi so jasni in lepi, dasi očitno niso bili odbrani. Edini cilj je skupno podajanje. In Glasbena Matica je s podajanjem svojega programa elektrizirala dvorano. V Nancyju smo slišali veličastne zборе: Sikstinskega, češkega, ukrajinske zборе in Bakuljevega. Vsi so zapustili nepozabljive vtise. Vsek je imel svojo slavno posebnost, zaradi katere je zaslužil v prvi vrsti pozornost Najboljše kakovosti Glasbene Matice pa je, tako se nam zdi, v popolni umetniški muzikalnosti njenega podajanja.« — Glasbena Matica je nedvomno slavila zmagoslavje. Vzbudiva je brezmejno navdušenje. — Dosegla je s svojim lepim prednašanjem v tem delu Evrope nepoznano višino. — Vse prezgodaj je minila prireditev za občinstvo, ki bi bilo rado še dolgo in dolgo poslušalo petje take umetniške višine. Iz najglobljega srca se zahvaljujemo Glasbeni Matici za dragocene trenutke, ki nam jih je podarila snoči. Ohranili ji bomo vsikdar neizbrisani spomin.«

Podobno toplo poroča »L'Eclair de l'Est«, ki pravi, da takega navala na slavno prireditev Nancy še ni videl. Slavi nenadkriljivo lahkoto, točnost in gotovost podajanja in lepoto naše pesmi. Ob zaključku pravi poročevalec:

»Pevce in njihovega vodjo so obilo obsipali s cvetjem, in to po vsej pravici. Ta vrsta pevske glasbe, časih rafinirana v tehniki, priprata in jasna v svojem izrazu — ali ni podobna tistemu,

kar se je imenovalo večglasna »chanson française« — francoska pesem Claude-a mlačega in Clementa Jeannequina?

Toda to je pozemski paradiz, do katerega smo po koncu 18. stoletja izgubili ključ... Hvala Glasbeni Matici, da nam ga je za en sam dan vrnila, obogatena s številnimi dragocenimi odsevi Vzhoda!

Med slovenskimi rudarji

Aumetz, 27. novembra.

Na svoji turneji po Franciji je priredil nocoj kvartet ljubljanske Glasbene Matice, gg. Pelan, Završan Janez, in Dušan, Skalar, našim rudarjem v Aumetzu in okolici sijajno uspel koncert.

Posebnost naše naselbine po železnih rudnikih v okolici Aumetza je ta, da smo raztreseni Slovenci po osrednjih kolonijah, daleč vsakebi in nimamo ugodnih prometnih zvez. Zato smo se za uspeh koncerta na delaven dan res bali. Kljub temu se je zbralo v Aumetzu naših ljudi in odlične francoske publike toliko, da je bila največja Aumetška dvorana nabito polna. Na koncertu je bilo zlasti tudi več Poljakov in vabljenih zastopnikov drugih narodnosti.

Najbolj so bili seveda veseli in so uživali slovenski izseljenci, ki so bili lepega petja vsi prevzeti in niso vedeli, kako bi dali duška svojemu veselju. Videli smo slovenske žene, ki so po končanem petju še kar naprej strmele in z roko zadrževale svoje moke, naj še ne zaploskajo in jih ne motijo. Zato pa je bil potem aplavz toliko burnejši. Našim ljudem so lica kar žarela veselja in ponosa. Domači gospod dekan, velik prijatelj Slovencev in ljubitelj in gojitelj lepega petja, je bil kakor drugi odličnjaki, ki so se koncerta udeležili, ves navdušen priznanja, češ da že način podajanja pove tudi vsebino pesmi. Četudi jezika ne razumejo.

Koncert je skratka uspel kar najbolje, napravil nam izseljencem obilo veselja in še višje dvignil ugled, ki ga slovenski izseljenci kot najboljše delavci že itak uživamo. Glasbeni Matiči, kvartetu in vsem, ki so kakorkoli pomagali uresničiti to lepo zamisel, se izseljenci v tujini iz srca zahvaljujemo.

Poslednja pot dr. Šestana

Maribor, 30. novembra.

Množice ljudstva v gostem špalirju vzdolž državnega mostu in Glavnega trga ter ob ulicah, koder se je pomikal sprevoz, so počastile spomin odvetnika dr. Ivana Šestana, druge žrtve letalske katastrofe 16. t. m. na mariborskem Glavnem trgu. Po blagoslovitvenih obredih v mrtvašnici tukajšnje bolnice, ki jih je opravil kazniški kurat Pavel Zavadlal, ter po poslovnih govorih odvetnika dr. Šnuderla, ki je govoril v imenu rezervnih častnikov, ter Save Milčiča, ki se je poslovil od pokojnika v imenu centralnega odbora Aero-kluba v Belgradu, se je razvil veličasten sprevoz. V sprevozu so bili motociklisti, kolesarji, častna četa 45. pešpolka, ki je izkazala pokojniku kot rezervnemu kapetanu poslednjo čast. Za krsto so korakali pokojnikovi sta-

riši in sorodniki, odborniki tukajšnjega Aero-kluba z ravnateljem dr. Tomiškom na čelu, okrožni inšpektor dr. Schaubach kot zastopnik bana ing. Serneca, zbor rezervnih in aktivnih častnikov z generalom Stanislavjevičem na čelu, okrajna glavarja dr. Ipavie in dr. Hacin, mestni župan dr. Juvan ter zastopniki tukajšnjih sportnih in drugih klubov. Nekaj časa je krožilo nad sprevozom letalo z žalnimi trakovi na krilih. Na kolodvoru je spregovoril v poslednje slovo vzornemu tajniku tukajšnjega Aero-kluba njegov predsednik ravnatelj dr. Tomišek. Ko je »Glasbena Matica« odpela žalostinko, je v poslednje slovo pretresala ozračje razantna salva, ki jo je oddala častna četa 45. pešpolka.

Smrtne ostanke pokojnikov so prepeljali v Središče ob Dravi, kjer se vrši jutri popoldne pogreb na domačem pokovališču.

K letalski katastrofi v Mariboru: dr. Šestan (X) in pilot H. Müller (XX) v večji družbi pred letalom »Schwalbe« na tezenskem dirkališču.

Kakšna bo zima?

Iz št. Lovrenca ob Tem. 29. novembra.

Včerajšnji »Slovenec« je priobčil člančič: Kakšna bo zima, po katerem bi po izjavah lovec in ribičev lahko sklepali, da nam letos ni pričakovati tako izredno hude in dolgotrajne zime, kakor jo napovedujejo vremenoslovci.

Naj dodam k navedenim opazovanjem še par opazki glede izselitve ptic-seliv in sicer kukavice, po katerih bi tudi lahko sklepali na podlagi ljudskega opazovanja in skušnje, da najbrž res še ne bo nastopila tako kmalu zima. Narodni pregovor, dolenski in belokranjski pravi glede na izselitev kukavice:

»Kolikor dni po kresu kukavica kuka, toliko tednov po sv. Mihaelu ne bo mraza.« Če je ta pregovor resničen, bo nastopila letos zima precej pozno. Kukavica preneha pri nas, tu in v Beli Krajini, kukati proti koncu junija, ali najkasneje 1. do 3. julija. Letos pa sem jo slišal sam še 9. julija, nekdo pa mi je trdil, da je še slišal celo še 13. julija.

KLOBUKE

najnovejših barv in oblik za zimo ter razne sportne in zimske čepice Vam nudi bogato založena specijalna trgovina klobukov J. Pok nasl. M. Bogataj Ljubljana :: Stari trg št. 14 Sprejemajo se klobuki v popravilo! Cene zmernel!

Zalosten konec fantovske zabave

PET DNI V NEZAVESTI.

Jesenice, 29. novembra.

Pretleto nedeljo zvečer so se na Dobravi pri Jesenicah pred neko gostilno fantje med seboj nekoliko sporekli. Beseda je dala besedo, kakor je ob takih prilikah navada. Koncem konca je domačin Nace Jakopič p. d. Urbanov, domačina, 25 letnega Andreja Kunčiča p. d. Koničevega s palico udaril po glavi.

Na videz Kunčič ni imel nobene znatne poškodbe, s fanti se je še šalil. Jakopič mu je celo ponujal 100 Din, češ naj gre k zdravniku, kar pa je Kunčič odklonil. Šel je sam domov, kjer pa se je kmalu onesvestil. Zavedel se je samo v četrtek za kratek hip, da je mogel biti previden s sv. zakramenti.

V petek zjutraj pa je radi otrpnenja možgan umrl. Baš na dan svojega godu, ko bi se imel veseliti med svojci, je ležal na mrtvaškem odru. Pokopljejo ga doma v nedeljo na dobavskem pokopališču.

Umrl je sin lesnega trgovca Kunčiča iz Dobrave.

Jakopiča so orožniki aretirali. Priče pravijo, da fantje niso bili pijani in da se je vse skupaj vršilo v nekaki nerazsodni razposajenosti, ki pa je, žal, končala tako žalostno.

Ali vam je kaj mar zdravja svojih otrok?

Ameriški Slovenci v volitvah

Chicago, 17. novembra.

V Clevelandu so se vršile mestne volitve. Mesto ima tako zvano »Manager form of Government«. To je, da volilci izvolijo mestne moke »councilmanec«, odbornike za mestno zbornico. Mesto je razdeljeno proporcno po prebivalstvu v toliko in toliko volilnih okrožij. Izvoljeni mestni odborniki pa potem, ko se sestanejo v zbornici, izvolijo posebnega mestnega poslovodja ali upravitelja, ki vodi in upravlja mesto, to je »City Manager« — mestni upravitelj. Druga mesta imajo drugačno formo vlade, namreč, da volilci direktno izvolijo župana in mestne svetovalce odbornike. Pristaši take forme mestne vlade, kakor je v Clevelandu, trdijo, da je »Manager form of Government« veliko boljše. Pravijo, da župan je lahko korupcionalist, ali lahko drugače zlorablja svoj urad in mu ni mogoče tako hitro do živega, kakor pa od mestnih »councilmanov« nastavljenemu upravitelju, katerega lahko mestna zbornica, kakor hitro najde kake pogoške in nerednosti v mestni upravi, odlovi. V Clevelandu je kandidiralo v mestno zbornico šest slovenskih kandidatov. Razdeljeni so bili po strankah v republikance, demokrate in socialiste. Zmagal je samo eden v tretjem distriktu in to je slovenski odvetnik John L. Mihelič, ki je bil ponovno izvoljen v mestno zbornico. Drugi niso dobili zadostnega števila glasov. Bilo pa tudi ni mogoče, zlasti v četrtem distriktu, kjer so kandidirali kar štirje slovenski kandidati. Bil bi samo eden in bi se zedinili, bi tudi ta distrikt lahko imel slovenskega mestnega odbornika.

Mesto Forest City, Pennsylvania je dne 5. novembra izvolilo Slovenca za mestnega župana v osebi g. Martina Muhiča, kateri biva okrog 35 ali še več let v tej naselbini.

Mesto Strabane pri Canonsburgu, Pennsylvania je dne 5. novembra t. l. izvolilo Slovenca gosp. Antona Beveca ml., za davčnega kolektorja.

Novi grobovi med rojaki v Ameriki. V Chicagu je umrl rojak Andrej Kordež, rodom iz Selške fare pri Skofji Loki. Bil je star 59 let. — V Pueblo, Colorado, je umrl rojak Anton Ferkul, rodom iz Struške fare. Ponesrečil se je v rudniku in ni okrevl. — V Clevelandu je umrl rojak Jakob Kutnar, doma iz Sentvidske fare, star 57 let, še samec. — Sheboyganu je preminul rojak John Šabanc, doma od Trebeljnega na Dolenjskem. — V Milwaukee je utonila v kopalnici gospa Venišek-Dobnik, roj. Staut, rodom iz Spodnjih Kraš pri Mozirju na Štajerskem. — Pri avtomobilski nesreči na Ely, Minnesota, se je ubil rojak John Pušavec. — V Clevelandu je ubil avtomobil rojaka Ivana Rutarja. — V West Frankfurtu, Illinois, je umrl rojak Ivan Podbevšek, rodom iz vasi Log, občina št. Ožbolt na Gorenjskem.

Smrt v vodi

Št. Vid pri Stični, 30. nov.

V petek zvečer je šel na vlak upokojeni železničar Vlak Kremenšek iz Skoflje pri Radohovi vasi, sedaj delavec pri zgradbi ceste Višnjagora—Polica. Rojen je bil leta 1873. in je oče 8 otrok, od teh je 7 nepreskrbljenih.

Ko je šel čez potok, mu je izpodletelo in je padel v vodo, ki je bila komaj 15 cm globoka. V soboto zjutraj ob 10 so ga našli delavci v potoku klečečega in z glavo v vodo obrnjenega. Ni se znalo, ali je utonil, ali ga je pa zadela kap. O kakem napadu ni govora, ker se je pri njem našel denar in ura. Pogreb bo v ponedeljek ob 9 v št. Vidu.

Bil je lastnik malega posestva, ki je še zadolženo. Sedaj je vdova s svojimi otroci v veliki stiski.

Manofin

nova idealna pasta za umivanje rok. Očisti in desinficira najbolj umazano roko. Priporočite se! Doza po 8 in 13 Din. Dobavljiva in prodajna Glavno zastopstvo Manofina I. Svetec, Novo mesto. V Ljubljani: Drogerija Gregorič, Prešernova ulica.

Naši rudarji v Holandiji

O naših rudarjih, ki jih je v Holandiji okoli 6000, se ne čuje mnogo. Prepuščeni svoji usodi, brez zveze z domovino se počasi pretapljajo v Holandce in čez nekaj časa bodo ostala le še imena kot spomin na nekdanjo slovensko rudarsko kolonijo. Slično se godi v Ameriki in Nemčiji.

Ker pa je slovenska naselbina v Limburgu precej močna, ji moramo posvetiti malo več pozornosti. Naselbina ima svoje organizacije, ki so včlanjene pri »Zvezi jugoslovanskih društev sv. Barbare v Heerlenu« in pri Jugoslovanski podporni jednoti v Brunsumu. Prva zveza ima svoj tamburaški zbor, ki je nastopil ob priliki razstave v Haagu pred kratkim. Limburska pokrajina je znana pri nas po svojem rdečem siru, ki ima obliko kroglice. Tam so največji državni rudniki, kjer so zaposleni naši rudarji. V krajih velikih industrij podgajo ljudje prav radi zapekljivosti sladkih besed raznih agitatorjev, med katerimi nimajo vedno vsi poštenih namenov. Zato so v velikih industrijah krajih tudi oblasti zelo pozorne in budno motrijo delavska gibanja in delavsko življenje. Tako je tudi v Limburgu. Naši rudarji so pod kontrolo kot tujci, vendar se policija izraža o njih zelo pohvalno. Poročilo pravi, da so marljivi in štedljivi in poštini. Človeku takšna pohvala dobro de, ker je s tem podano dobro mnenje o našem ljudstvu.

Prav je povedal g. dr. Pavlakovič, ki je pozdravil rudarje v imenu konzula v Haagu poudarjajoč, da gleda v njih Holandija lastnosti vsega prebivalstva Jugoslavije. »Ako ste dobri in marljivi, je cela Jugoslavija v očeh tukajšnjega prebivalstva takšna. Če pa zakrivijo posamezniki nerednosti, nepoštena dejanja ali celo zločine, je s tem obsojen ves narod doma.«

Rudarji so po veliki večini doma iz rudniških revirjev: Zagorje, Hraštik in Trbovlje. Pa tudi Idrjčani so vmes. Kolonija nima slovenskih šol, niti knjižnic, niti slovenskih duhovnikov. Srčna želja naših rudarjev v Holandiji je, do dobijo svojega duhovnika in da dobijo knjižnico. Mislimo, da je naša dolžnost pomagati jim pri tem. Kakor smo informirani, je naprošena gospa Ela Sernečeva, so-proga bana dravske banovine, da začne z nabiranjem knjig za rudarsko knjižnico v Limburgu na Holandskem.

Mogoče se bo tudi posrečila nadaljna akcija, da dobijo naši rudarji svojega duhovnika in ev. še svojega učitelja. Če imajo celo Cehi pri nas svojo dopolnilno šolo, bi bila takšna šola tem važnejša v naših kolonijah v inozemstvu, da se ohrani mladi rod ujedineni Jugoslaviji.

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Odličen obisk v Ptuj

Ptuj, 29. novembra.

Dne 28. t. m. sta obiskala Ptuj umetnostni zgodovinar bavarski princ Jožef Klemens Wittelsbach in spremstvu deželnega restavratorka Fridrika Richtera-Birmenhalu iz Gradca. V spremstvu konservatorja Viktorja Škrabarja sta si ogledala oba mitreja na Hajdini in na Bregu, muzej, župnijsko in minoritsko cerkev, Franc Wittelsbach, ki je obiskal naše mesto že pred 14 dnevi, sestavlja znanstveno gelo o znanem gotškem slikarju Konradu Leib. S primerjanjem znanih slik tega mojstra se je posrečilo ugotoviti, da izvira od njegove roke tudi krasni gotški oltar s krili v desni strani ladiji mestne župne cerkve. Ker ta oltar v teku stoletij — najbrž od postanka leta 1470. — ni bil nikdar očiščen, se je princ odločil, da ga da na svoje stroške restavrirati deželnemu restavratorku Richter-Birmenhalu iz Gradca. Pričakovati je, da bo pristojna oblast dovolila, da se umetnina prepelje v Gradec, ker se restavriranje na licu mesta nikakor ne more izvršiti. Naše mesto si lahko čestita, da se je našel mecen, ki se je odločil velikodušno rešiti to zelo dragoceno umetnino v našem mestu pred počasnim razpadom.

Kam pa hitiš Francij?

V gramofonsko trgovino, v bližini kolodvora. — Ni ti potreba iti tako daleč, ker gramofonska trgovina se je preselila na Miklošičevo cesto št. 20 v

Okrožni urad

Potem pa nimam daleč in grem kar tja k:

„Tehnik“ Josip Banjal Ljubljana

Miklošičeva 20 - v palači Okrožnega urada

Celie

Današnja predstava »Othella« se prične v Narodnem domu točno ob pol 4 popoldne. P. n. občinstvo prosimo, da radi dolžine žaloigre zasede svoja mesta točno ob napovedani uri. Opozorjamo, da se danes »Othello« zadnjikrat ponovi in da ne bo tako kmalu spet prilike ogledati si igre tako pretresljivo lepe vsebine. Saj lahko »Othello« nazivamo po pravici visoko pesem nedolžne ljubezni, uteleseno v nežnem liku Desdemone, slepo usodo ljubosumja, ki trga dušo Othellu, in divjo igro zlobe, poosebljene v Jagu. — Vstopnice za današnjo predstavo se še dobe dopoldne od 9 do 12 ter popoldne od 2 dalje v Narodnem domu. Dvorana bo med predstavo prijetno zakurjena.

Prosvetni večer s strogo umetniškim sporedom bo jutrišnji VI. prosvetni večer. Kot recitatorji nastopijo na tem večeru Celjanom z lanskega predavanja o socialnem poslanstvu knjige najbolj poznani pisatelj Franc S. Finžgar ter mlada pesnika dr. Tone Vodnik in dr. Jože Pogačnik. Pred recitacijami in po recitacijah zaigra po en slovenski kvartet slovenski godalni kvartet bratov Santicina, Bajde in Schramm, ki baš danes nastopa na slavnostnem koncertu v Slov. Bistrici in je pred tednom prvikrat izzval s svojim nastopom na glasbeni matineji v mali dvorani Celjskega doma vstopno splošno priznanje. Radi velikih stroškov je vstopnina za ta večer neznatno zvišana. Vstopnice se dobijo jutri ves dan v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4, zvečer pa pri vstopu v telovadno dvorano Orlovskega doma v Samostanski ulici.

Mestni načelnik je pozval vse hišne posestnike in jih opozoril, da morajo biti na današnji dan vsa poslopja okrašena z zastavami in to v smislu čl. 29. zakona v nazivu in razdelitvi kraljevine ter § 9 zakona o praznikih le z državnimi trobojnicami.

Rezervni častniki se morajo danes ob 9 udeležiti slovesne službe božje v župni cerkvi sv. Daniela in sicer v uniformi, v kolikor jo imajo, drugače pa v civilni obleki. Ob 11 je v Oficirskem domu čestitanje. Pred cerkvijo se je zbrati že ob 8.45.

„ADRIA“ čevlji

CELJE * NARODNI DOM

Nočno lekarniško službo ima od včeraj pa do petka 6. decembra lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti, v novi palači Ljudske posojilnice.

Običajni Andrejev sejem se je vršil včeraj v Celju. Mesto je nudilo običajno kramarsko sliko. Z dežele je prihitelo ogromno ljudstva, kupčije pa so bile slabe. Vseposod je čutili pomanjkanje denarja. Kot navadno je tudi včeraj najbolje šlo čevljarjem.

Medicinsko društvo na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani bo priredilo dne 11. jan. 1930 svoj drugi medicinski ples v Celju. Vodstvo plesa je v rokah celjskih gospodov zdravnikov pod predstvom gg. dr. Jakoba Rebernika, prim. dr. Ivana Rajspa in dr. Antona Schwaba. — Ples ima namen prinesiti virov za nabavo knjig, katere društvo izposoja svojim članom, ki si jih sami ne morejo nabaviti. In teh je večina. Pomagati tem, je nas vseh dolžnost. Upamo, da ne bo nikogar, ki bi nas pri tem ne podpiral. — Društvo medicincev. — Pripravljali odbor.

Krasne store, pregrinjala, zaves, damsko perilo, elegantno, proti naročilu in po meri izdeluje M. Sribar, Celje, Aleksandrova ulica 2 (poleg Zamparutti). Pri naročilu perila, zaves itd. predčrtanje zastoni.

Pišejo nam

Z JEZICE.

Da ni preveč pusto in dolgočasno na Jezici, skrbijo naša društva in pa Ljudska knjižnica, ki jako lepo napreduje. Sedaj, ko so dolgi zemski večeri, sežite po knjigah, za mal denar dobite že lepo knjigo. Knjižnica posluje vsako nedeljo in praznik po drugi sv. maši. V letošnji sezoni skoro ne bo nedelje, da bi se ne uprizorila kaka predstava. Danes priredi glasbeni odsek K. P. D. veseloigro v 3. dej. »Princezinja iz Amerike« in sicer ob 3 popoldne. Kdor pa misli, da mu bo Miklavž kaj prinesel, naj pride v četrtek 5. dec. ob pol 8 zvečer v društveni dom, kjer obhaja Miklavž god, in bo ob tej priliki obdaril vse dobre in pridne. Spored Mi-

Druga stran Clemenceauja

Ako so se francoski katoličani s soglasjem pridružili svojim sodržavljanom, da so počastili Clemenceauja kot »očeta zmage« in »rešitelja domovine«, kljub temu ne smemo nikdar pozabiti, da je Clemenceau z največjim sovraštvom preganjal Cerkev vse svoje politično življenje.

Kako bi bilo mogoče pozabiti onega drugega Clemenceauja, ki ni bil samo protiverski, ampak tudi protiklerikalni, ki se je v svoji bolezni sicer rad zatekel v ljubeznivo oskrbo dobrih sester v Rue Bizet, a se je takoj nato z vso energijo vrgel na delo, da bi razkristjanil Francijo.

Ze je bilo ponovno poudarjeno, da je bil Clemenceau nelogičen in nedosleden v vsem svojem življenju. In to je zelo točno. Vere v resnici ni imel nikake in njegova filozofija je bila le povprečna.

Značilno je, da je v svoji medicinski disertaciji zagovarjal tezo, da se življenje poraja samo od sebe. Poznan je njegov sumaričen aforizem: »Prvega vzroka ni, ker ni potreba, da bi bil!« In iz te ozke zablode ni nikdar našel izhoda. Nekoč mu je tovariš stavil sledeče vprašanje: »Vi torej nikdar ne mislite na to, kaj bo sledilo... potem?«, naktar mu je Clemenceau dal odgovor, ki bi ne bil niti v čast kakemu šolarju: »Kadar grem v posteljo, ne mislim na drugega, kot na spanje.«

Vendar pa je odgovor značilen, ker kaže, kako je v tem duhu, ki je bil sicer močan in dostopen za toliko stvari, zevala neka čudna in bolesta praznota.

Prave vere v resnici ni nikdar poznal. To je bila zanj nesreča. Ne, kakor da bi mu manjkala ideja o Bogu. V globini je bil materialist Clemenceau v resnici le pogrešen idealist. Rojen za boj, je čutil prevladujočo potrebo živeti in delati. Obožaval je Revolucijo, Napredek, Znanost, Energijo, Akcijo... Toda nobeden od teh idolov ga ni pomiril. Zato je ostal bolj nemiren kot kdorkoli. V svojem filozofskem testamentu »Au soir de la pensée« ne neha tajiti Boga. Toda ideja o Bogu gleda iz vsake srani njegove knjige. Pisal je knjigo v svoji rojstni hiši v Vendeeji ob bregu brezbrežnega morja. V tej okoliščini moremo slutiti silen boj njegovega duha proti samemu sebi, boj, ki je divjal sem in tja, kakor valovje morja. Moremo tudi razumeti vso bolešč duše, ki se je čutila premagano, a je še iskala opore v skepticizmu, v znanosti, v akciji, — same stvari, katerih praznoto je moral končno uvideti. Dolgi odstavki o znanosti in veri pričajo, da je mnogo razmišljal o teh stvareh, vendar se pa ni nikdar poglobil vanje; pričajo, da je bral mnogo brezvernih knjig, da pa se ni nikdar potrudil, prečitati ene same apologete krščanstva. Kakšen je bil konec tega boja? Sam Bog ve.

Mi vsekakor obžalujemo tega moža, kajti če bi se mu posrečilo, premagati napuh in samoljubje in bi poslušal gotove navdihne svoje rane mladosti, bi mogel postati v resnici velik. Odgovornost, ki jo je nase prevzel, je v resnici strašna. Zgodovina, ki bo trezno presojala njegovo delo, bo morala biti z njim stroga.

Kdo ve, če so fanfare velike zmage mogle izbrisati onstran Slavoloka Zmaga nesrečen pogled na strahu polne dneve, ki jih je njegovo sektarstvo povzročilo katoliški Franciji! Stari »tigerc« ni mislil na solze, ki jih je njegovo besno versko preganjanje povzročilo v deželi. Izgnal je papeževega zastopnika, plenil je cerkve in njihovo premoženje, razlašal samostane... Zatrli je vojne duhovnike v armadi. Pobral je cerkvene ustanove. Prodajal semenišča in župnišča. Iz domače zemlje je zapodil v prognanstvo verske kongregacije. — Na njegov samotni grob položimo rožo naše molitve, da bi mu Gospod odprl svoje milostno naročje. A ne moremo pozabiti, kako je ta jakobinec z brutalno silo teptal verske ideje in krščanske principe, na katerih več kot 1900 let sloni vsa civilizacija sveta. Sestra Teonesta, ki je čuvala ljubeznivo in požrtvovalno toliko noči ob njegovi bolniški postelji, je simbol. Ujet v svoj napuh, ta mož, ki je vse svoje življenje posvetil razkristjanjenju svojega naroda, do zadnjega ni našel moči, da bi našel izhod iz tisoč in tisoč predsodkov, v katere je bil uklenjen. V tem je vsa njegova tragedija.

Daj vas ne zadržujem, da ne bi molili zame! In sestra Teonesta je do zadnjega trenutka vztrajno in goreče zanj prosila, da bi pri Bogu našel milost, ki jo vsevedni ne odreče celo tistim, ki pokažejo dobro voljo. Upanje ponižne sestre je tudi upanje vseh kristjanov.

(Osservatore Romano, 29. novembra.)

klavževega večera je jako dober. Darila se bodo sprejemala v četrtek od 4 dalje. Pristojbina za vsako darilo znaša 1 dinar. Orel se tudi pripravlja na telovadno akademijo za dne 8. decembra, ki bo po svojem sporedu ena najboljših. Natančnejši spored bomo že objavili. Priprave za Silvestrov večer so že v polnem teku. — Bog živi!

IZ TRŽICA.

Sola pri Sv. Ani je končno vendarle dobila svojega voditelja v osebi mladega učitelja g. Rejca, ki je moral radi svojega slovenskega prepričanja in delovanja pribežati iz Primorskega. Zelimo mu, da bi se dobro počutil med nami v svobodni domovini in našel vsega, česar mu ni mogla in hotela dati prava domovina — mačeha. Prepričani smo, da bo prav zato znal našim otrokom vsaditi v srca ono živo domovinsko ljubezen in zavest, katere je potrebna nam kot sosedom tuje države.

Bolezen med otroci, ki je žal zahtevala tudi eno smrtno žrtev, je povzročila nemalo strahu in skrbi tako med starši kakor med onimi, ki nosijo odgovornost za naše mesto. Higijenski predpisi, ki jih je izdal tukajšnji Zdravstveni dom, so bili potrebni in so tudi našli umevanja pri vsem prebivalstvu. Vendar pa moramo dati prav tudi glasovom, ki so prihajali zlasti iz delavskih krogov, da naj namreč oblasti skrbe predvsem za primerna stanovanja istih, pa bo pobijanje bolezni olajšano najmanj za polovico, ker se bodo zdravstveni predpisi mogli tudi izvrševati v vsem njihovem obsegu.

Prireditelj. Kar tri igre nam oznanjajo plakati za danes. Gotovo bo najlepša »Utopijenca«, komedija s petjem, ki jo uprizorijo dijaki iz Ljubljane ob 8 na Skali. Poznamo jih že od lanskega leta, zato je gotovo, da ne bodo igrali pri prazni dvorani. Obisk priporočamo.

IZ SREDIŠČA OB DRAVI.

Opozorjamo občinstvo in prijatelje našega lista iz Središča in okolice, da se dobi nedeljska številka »Slovenca« pri g. Francu Zidariču, posest. sinu v Središču in pri trgovcu Maksu Robiču istotam. Naše ljudi na to opozorjamo, ker je nedeljska številka »Slovenca« pestrejša in ima tudi krasno ilustrirano prilogo.

Vedno dobrodošle

so pod božičnim drevescem Elida kasete. Te kasete so kot ustvarjene za darila ter naredijo s svojo čudovito lepo ubrano vsebino, veselje vsaki ženi. Ne pozabite v Vašem seznamu za darila

ELIDA KASETE

Sv. pismo novega zakona

Izšel je ravnokar drugi del sv. pisma novega zakona, namreč Apostolski listi in Razodetje. Imamo torej v novem prevodu celo sveto pismo novega zakona. — Pred skoro petimi leti sem pozdravil prvi del tega prevoda ter poudaril njegovo važnost radi tega, ker je preveden iz grščine, ker je prirejen z veliko skrbnostjo, z jasno natančnostjo in v lepi slovenščini. Natančnejši kritični pregledi so soglasno potrdili to sodbo. Seveda bi se to ali ono moglo prevesti tudi na drug način. Zato so se ponekod čuli v tem oziru v posameznih slučajih spreminjalni predlogi. Eno tako misel so prireditelji upoštevali pri drugem delu. Gre za načelo, ki je natiskano v uvodu I. dela, str. VII.: »Da se misel gladko bere, smo v prevodu tu in tam dodali kake besede, ki so iz miselne zveze jasno utemeljene, pa zanje v izvirniku ni nobene izraza; take dodane besede pa smo povsod označili z ležečimi črkami.« Take besede seve niso interpolicije, ker jih bo tisk ločil od besed v izvirniku. Vendar je bolje, če tako dodanih besed ni. Zato so se prireditelji v II. delu ogibali takih besed, kjer se je lahko dalo. Včasih pa se itak sme kaka beseda več povedati v prevodu, če se misel izvirnika ne da brez te besede izraziti, ne da bi se morala drugače tiskati. Na splošno pa je bil I. del sprejet z velikim odobravanjem.

Če sem pohvalil I. del, storim to po pregledu treh knjig še v večji meri za II. del, Apostolske liste in Razodetje. Prireditelji so opravili tu veliko delo. Najprej so si šele morali določiti zopet najboljši grški tekst, ker še nimamo avtentične grške izdaje. V kolikor sem mogel primerjati v pregledanih odtiskih, sem videl,

da je grški tekst dobro utemeljen; seve je odločitev za kak tekst večkrat relativna in subjektivna ter je zopet mogoče, da bi se kdo v posameznostih odločil za kako drugo besedilo. Z ozirom na prevedeni tekst se novi prevod večkrat loči od starega slovenskega prevoda, ki ima za podlago navadno besedilo vulgate.

Glavna vrлина tega prevoda pa je ta, da je prevod jase in lep in lahko razumljiv. Drugi del novega zakona je seve težje umljiv, kakor je že sv. Peter rekel o Pavlovih listih. Če je še povrh prevod slab, ostanejo celi odstavki nerazumljivi. Prireditelji so dodali prevodu le kratke eksegetične opombe, ki so dobre; tu in tam bi si morda kdo želel še kako pripombo, da bi besedilo lažje razumel ali vsaj imel zagotovilo, da prav razume. Vendar je najboljša eksegeza dober prevod. Starega prevoda človek večkrat ne more razumeti že samo zato, ker je konstrukcija nejasna, suženjsko se naslanjajoča na latinsko besedilo. Novi prevod je v tem oziru veliko boljši. V preprosti, pravilni slovenski govorici so tudi težka mesta jasna in razumljiva.

V začetku tega dela so, kakor v I. delu kratki uvodni podatki, posneti po najnovejših ugotovitvah kritičnih uvodov. Na koncu je zemljevid za II. del ter berila in evangeliji v sveti maši, kjer je nakazano, kateri odlomki se rabijo pri sveti maši za nedelje, praznike, kvartne dneve in postni čas, za gotove in razne prilike.

Ko imamo po 73 letih zopet pred seboj novo slovensko sveto pismo novega zakona, želimo samo to, da bi ga bralo v tej lepi obliki veliko božjih otrok, in da bi ne čakali predolgo na nov prevod sv. pisma starega zakona.

Univ. prof. dr. M. Slavič.

Za reklamo razdelimo do

sto kristalnih sprejemalcev (detektor) zastoni

med one Ljubljance in okoličane, ki kupijo pri nas po originalnih cenah našega kataloga (skupaj za 110 Din vse druge potreščine, in sicer: 1 slušalko, 1 detektor s kristalom, 1 spiralo ali lučno anteno, 6 m žice in 4 banske utikalce. — Jamčimo, da je kristalni sprejemalec brezhiben, preizkušen za sprejemanje emisij radio-postaje Ljubljana.

Zadnji rok 15. decembra 1929.

Viking, zagreb, ulica Bar. Jelačiča št. 2

Miklavž prihaja!...

Miklavžev večer! Od veselja drhte ob tej sladki misli mlada srčeca. V težkem pričakovanju tečejo minute, dolge, cela večnost...

Anica in Marjan sta si ga že naslikala v svojih mislih: bogat bo, bel in lep, zlato kapo bo imel in pripeljal se bo na srebrnih saneh. Zlati zvončki bodo cingljali!

Kar naenkrat se bodo odprla vrata in prikazal se bo sveti Miklavž, okrog njega pa zlati krilanci, ki bodo peli in se smejali. Takrat se bo pred Anico in Marjanom zasvetilo in dvoje ustec se bo zasmajalo. Koliko darov, sladki bonbončki, punčka z živimi očmi, zlati orehi in še marsikaj.

Bogati svetnik dobro ve za vse vaše želje, draga deca. Zato je tudi sklenil, da bo letos pomešal med darove lično knjižico, polno slik in lepih modrih rekov z napisom

»A—B—C — za zdravje«.

Kdor izmed vas torej želi biti rdečeličen, vedno vesel in zdrav, naj ne pozabi še posebej prositi svetega Miklavža za to lepo knjižico. Hitite draga deca, že starka zima pred vrati kima, za njo pa prihaja sveti Miklavž.

Josip Vandot:

Verka in njena srnica

Govorili so, da je Vida čudno dekletce, ker prav nič ni marala za veselo vaško družbo in je bila najrajša sama okrog svojega doma, stoječega kraj gozda pod visoko, visoko goro. A Vida ni bila čudno dekletce; bila je vedno prav dobre volje in se je prav rada smejala. Kaj zato, če ni hodila v vas in ni imela nikjer prijateljev? Že pač ni našla prave prijateljice, ki bi bila z njo enake volje in bi se mogla z njo zgovoriti o vsem, kar je Vida zanimalo. A zanimal jo je najbolj gozd, ki se spenja tik za njeno domačijo visoko po gori, da najbrž segajo najvišje smreke s svojimi vrhovi naravnost v nebo in skoro gotovo angelci plezajo po njih, kadar nimajo drugega dela in so dobre volje. O vsem tem je pa Vida rada razmišljala in prav zaradi tega so se ji vaše tovarišice smejale in so govorile, da je Vida čudno dekletce, tako čudno, da je čudnejše ni daleč naokoli.

A Vidi ni bilo mar tega govorjenja. Samo posmejala se je, pa se je okrenila. Šla je naravnost v gozd, hodila je med smrekami in je prišla na široko jaso, ki je bila vsa posuta z rdečimi močnicami. Trikrat je glasno zaklicala in glej — že so se razganile veje in na jaso je priskakala živahna srna. Trikrat se je ozrla okrog sebe, pa je stopila k Vidi in jo pogledala s krotkimi očmi. Bila je Verka, ki je prišla še majhna na Vidino domačijo in je pri Vidi postala prav krotka in živela pri nji, dokler ni odrasla in ni toplega pomladanskega dne za vselej pobegnila v gozd.

Vida jo je iskala in jo je tudi našla v gozdu. Spet sta si bili prijateljici kakor nekdaj; le Verka ni hotela več iz gozda, dasi jo je Vida silila in jo pregovarjala na vse načine. Do roba gozda je Verka spremlila Vido, pa se je obrnila in zbežala v goščavo sam Bog si ga vedi kam...

Prvi sneg naletuje na zagorski svet. Snežinke se vrte in plešejo v rahljem vetru, ki se ziblje sem od zavrtilih snežnikov. Vida pa gleda v nebo in ve, da bo zdaj snežilo dolge dneve in noči in bo sneg zapadel visoko, visoko po vsej okolici. In se domisli Verke in jo zaskrbi. Kam pojde siromašna srna v tem snegu in mrazu? Saj ni navajena zime, prvi mraz jo nemilo stisne in umori. Obležala bo v visokem snegu in grdi vrani bodo vriskali hudobno nad njo.

Vida premišlja in sneg naletuje, naletuje vedno močnejše in veter že brije, da se snežinke prekopicujejo kakor vrtoglave. A Vida se je že domislila pravega. Preko ozkega pašnika zdrvi naravnost proti gozdu, a ne pride niti do roba, že zagleda Verko, ki ždi žalostno tam gori in veka pritajeno.

»Oj, Verka, čemu si žalostna?« jo nagovori Vida... Ali te zebe in se nemara pojdiš zime? O, prav, da sem te našla. Zdjaj pojdiš z mano in ostaneš pri meni vso zimo na toplem.«

A Verka je zmignila z glavo in zavekala glasno. Naglo se je obrnila in zdržala proti gozdu. Vida je stopila za njo in se je čudila Verkinemu obnašanju. Takoj je vedela, da se je Verki pripetilo nekaj posebnega, in je šla molče za njo. A že na prvi jasi se je srna ustavila in pokleknila. Zavekala je tako silno, da je šlo Vidi prav do srca.

Stopila je bliže in je zagledala na tleh majhno srnico, ki je ležala med resjem zlek-njena in je bila mrtva. Vida jo je gledala in se je domislila takoj: »To je Verkina mala srnica. O, glejte — sirotica je nekdo pregrizel vrat. Še sedaj ji teče kri iz rane. Nemara jo je zadavil volk ali pa še celo krvoločni ris. Verka pa joče zdaj za sirotico in ji je prav hudo.«

Žalostno je gledala na mrtvo srnico in je tedaj ugonila, zakaj Verka ni hotela zapustiti gozda. Imela je majhno srnico in je morala skrbeti za njo in jo varovati tisoč nevarnosti. A kljub njeni pazljivosti jo je vendar doletela žalostna smrt prav ta dan, ko naletuje prvi sneg in se je zima preselila v zagorski svet.

Vida ne ve, kaj bi storila. A že završi med vrhovi visokih smrek in trije vrani zapoje s hripavim glasom: »Kra-kra-kre — pogrebei smo trije...«

Vida se prestraši vranov in gleda obupno krog sebe. Saj ve, da so prišli vrani samo na pojedino in da zdaj zdaj požro nesrečno srnico. Strah jo je in obenem misli, kako bi pokopala malo živalco, da bi vrani ne mogli do nje. »Oh, kdo mi bo pomagal?« zakliče glasno. Kdo mi bo pomagal, da izgrebem jamo za ubogo Verkinjo srnico?«

»Hoj-ho-ho — mi smo možje za to,« se naenkrat oglase trije glasovi iz grmovja. Zadrženo se Vida ozre okrog sebe in že zagleda tri možičke, ki so stopili pravkar na jaso. Bili so kuštrobradci, slokobedri, dolgoroki, zvito-nosci. Oči so imeli navšev, a lic se jim ni videlo prav nič, ker so bili kosmati, joj, strašno kosmati. Na rami so nosili dolge, ostre rovnice in so se postavili kraj mrtve srnice.

»Hoj-ho-ho — za nas bo zdaj lepo,« zagodejo kuštrobradci in prav nič ne odlašajo. Ročno sučejo rovnice, da frči prst na gosto okrog njih. Se preden Vida utegne pomisliti, že je grob izkopan, že primejo slokobedri možički mrtvo srnico in jo spuste naglo v jamo. Kakor bi trenil, zasujejo grob, postavijo se pred Vido in zagodejo: »He-he-he — ali nam niso urne roké?«

»Oh, kako naj se vam zahvalim?« jih vpraša Vida. »Rešili ste Verkinjo srnico, da je niso grdi vrani raztrgali s kremplji. Oj, kuštrobradci, s čim naj vam poplačam.«

»Hi-hi — tri rožice, tri,« zagodejo zvito-nosci. »Miklavž ti prinese rožičev. Ti pa nam prinesi sem na trato tri rožiče in jih položi na tale grob. In se bomo sladkali vso zimo s tremi rožiči — ho-ho — s tremi rožiči.«

In še zagodejo in izginejo v goščavi. Črni vrani zakrakajo še enkrat srdito in z glasnim šumom zlete proti dolini. A tudi Verka se okrene, še enkrat se ozre na Vido, pa zbeži v grmovje in je ni več nazaj, dasi jo Vida kliče še dolgo, dolgo. No, tudi Vida se obrne in gre proti domu. Sneg naletuje vedno gosteje in ko pride Vida do domačije, je medlo že tako silno, da ni videla pet korakov pred se.

Vida je res prinesla Miklavževe rožiče na grob Verkinje srnice in kuštrobradci so se res vso zimo skladali z njimi in so godli od same zadovoljnosti. Vida je bila pa žalostna; vso zimo je klicala Verko, a je ni bilo nikoli od nikoder več. In je Vida vedela, da je poginila sredi snega in mraza in so ji kuštrobradci sam Bog ve kje izkopali grob, ki ga ne pozna in ne najde nihče na svetu, niti kuštrobradci ne, ki že zvečer pozabijo, kaj so delali zjutraj...

Gustav Strniša:

Potujoče mesto

Nekdaj sem srečal staro ciganko. Žalostno me je pogledala in zasnila se mi je. Dal sem je skromen dar in hotel iti dalje.

Starka je dvignila roko. Ozri sem se v nebesno modrino, ki je bila čista kot zrcalo. Navpično nad nama je plaval bel oblček, sličen ogromnemu labodu, hitečemu nad vodno gladino.

»Ali ničesar ne vidite?« me je vprašala ciganka.

»Seveda vidim. Pod nebesno modrino plava prozoren oblček, lep in bel kakor pravična jadrnica,« sem odvrnil ciganki.

»Da, da, oblček! A to, kar plava zdajle nad nama, ni navaden oblček. Saj vendar vidite, da je nebo popolnoma jasno. Oblček, ki hiti nad nama, je potujoče mesto, bajna deželica sreče,« je odvrnila starka.

Neverjetno sem odkimal z glavo. Ciganka mi ni rekla ničesar več. Zamišljena je strmela v oblak nad seboj. Ko je izginil, mi je molče pokimala in odšla.

Nekega večera sem sedel v grmovju med vitkimi vrbam, ki so mi prijazno šepetale. Zvijal sem iz vej piščalke. Poskušal sem prav tenko zapiskati nanje, tako, kakor bi zamijavkala mlada mačica, ki se je izgubila v mračnem lesu.

Ob nizki vrbi je stala vitka breza. Njena gosta listnata krona je bila čudovito lepa. Tedaj je pod brezo zajokal otrok. Pogledal sem v travo in videl v cunje zavitega ciganka s črno kodrasto glavico.

Otrok je kričal vedno glasneje. Hotel sem mu pomagati in ga dvigniti.

Mahoma se je zapanila voda. Iz reke se je dvignila vila. Dvignila je ciganko in ga zazibala v naročju. Otroče je utihnilo. Vila se je nasmehnila:

»Ciganček si. Ne morem te vzeti s seboj, v tebi se pretaka nemirna ciganska kri. Večni popotnik boš kakor vsi cigani. Kaj naj storim s teboj?«

»Dej! Ponesi ga v potujoče mesto! Ker je cigan, bo pač samo tamkaj zadovoljen,« je zabučal glas iz vode. Sredi valov med vodno travo je stal povodnjak, debel in kosmat. Režal se je neznansko grdo in lokavo opazoval početje vile.

»Saj res! Tjekaj ga ponesem,« je dejala vila in zamahnila s prosojnim pajčolanom nad vodo.

Mogoč so zašumeli valovi. Od vseh strani so prihajali vodni škrtaje in obstopili brezo. Eden je prinesel seboj tenko žago. Z njo so odžagali brezi košato glavo. Nató so sešili

Spisal Mirko Kunčič.

Ponatis prepovedan.

Ilustriral J. P.

167.

Se tisto noč je Jokec zajahal pritlikavega, a iskrega konjička — darilo kralja Tratarate. Kakor vihra je odbrzel v črno noč. Kam? Po palico čaralko —

168.

Zlato solnce je stopilo izza daljne gore. Zidane volje jo je mahnilo v cvetne poljane, skočilo na strehe visokih palač, jih lepo posrebrilo in pozlatilo, nato se malce za belim oblakom oddahnilo. Potem je spet hitro prišlo, pogledalo zvedavo navzdol — in ostrnelo: širok trg je ležal tam, ves posejan z gručami ljudi.

»Aha,« se je spomnilo zlato solnce. »Danes bodo čarovnica na grmadi sežgali!«

In je napelo ušesa in oči, da bi mu ja ničesar ne ušlo.

Ej, to zlato, radovedno solnce!

s trakovi solčnih žarkov njene liste. Kmalu je stala breza na trati, slična smaragdnu balonu.

Vila je sedla z otrokom na spodnjo vejo. Debeli povodnjak je pristopil k bregu. Globoko je zajel sapo in nato pihnil v brezo. Vsi škrtaje so popadali na tla. Breza je splavala kvišku z vilo in cigančkom v naročju.

Naslednji večer sem spet ležal ob vodi. Breza je stala popolnoma nepokvarjena na svojem mestu in veselo iztezala kvišku svoje veje. Vile in povodnjaka ni bilo nikjer.

Ozrl sem se v nebo in opazoval prve zvezde.

Predramilo me je lahno šelestenje. Nad menoj je plaval bel oblček. Vedno niže je prihajal. Tedaj sem spoznal, da je to čudovito, potujoče mesto. Vedno razločnejše sem videl med zelenjem nizke bele hišice na njem. Med hišicami so se belile ulice. Po ulicah so hodile razne živali in skakljali črni cigančki. Med travo so se vili žuboreči potočki. Iz njih so skakljale živahne ribice in se potapljale. Za hišicami je zorelo sočno sadje. Drevje je globoko sklanjalo veje in kar samo ponujalo svoj sad. Po vejah so pa peli pisani ptički in sedali otrokom na roke.

Oblček je plaval nizko nad menoj, tako nizko, da bi ga skoro dosegel z roko.

Tedaj sem zagledal novo ljubko hišico. Pred hišico je sedela na klopici drobna ciganka in pestovala otroka. Kodrolasi ciganček ji je pripovedoval s čivkajočim glasom, da je tod rojen, da je bil tukaj s svojo mamico. Ker ga je mamica zapustila in odšla iskat hrane, ga je odvedla s seboj vilo. Mamica se pa ni več vrnila, ker mu je na poti umrla.

Z drobno roko je pokazal brezo in pripovedoval deklici, da je na tej brezi splaval z vilo kvišku v cigansko potujoče mesto.

Se je pripovedoval otroček. A jaz nisem slišal ničesar več, kajti oblček se je že dvignil in izginil na obzorju.

Odslej verujem tudi jaz v potujoče mestoce na nebu.

Otroci, pozor!

Miklavžev dan je za Vas eden izmed najlepših dni v letu. Da bo vse še bolj praznično in veselo, bo izjemoma tudi ta dan miladinska priloga v »Slovenec«. Lepo bo ilustrirana — parkeljnov bo nič koliko naslikanih, veste — in bo vsa Miklavževemu dnevu posvečena. Skrbite torej, da boste dobili v četrtek 5. t. m. »Slovenec« v roke. Opozorite že zdaj očko in mamico na to! Na svidenje torej na Miklavžev dan, dragi moji!

Kotičkov striček!

169.

Grmada je bila postavljena, čarovnica na smrt pripravljena.

»Jo že peljejo!« je zagrmelo iz stoterih grl.

In se je množica začela prerivati okoli grmade kakor morje, kadar ga razburka vihar.

Z divje razmršenimi lasmi in mrtvaško bledim obrazom je stopala čarovnica sredi svojih rabljev.

170.

Brez odpora se je dala zvezati h kolu na grmadi.

Ze je kralj Tratarata dal znamenje za ogenj, že so vojaki od vseh strani začeli metati goreče baklje na grmado, ko je zdajci...

171.

... cepetanje konjskih kopit močno jeknilo v grobno molčanje množice.

»Prostor, prostor!« je kričal jezdec s presunljivim glasom.

Ljudje so se mu strahoma umikali. Bil je — Jokec.

Mirko Kunčič:

Saj veš kako!...

Prišla je teta burja. Kot parkelj — bu bu bu — krog oglov straši. Tuli: — Otroci, zdaj sem tu! Odprite okna, duri, spustite — bu bu bu — me v hišo, da zaplešem vam polko, juhuhu.

— Saj veš kako pri nas boš plesala, teta burja! kaj misliš, hej, da v glavah je naših — pamet kurja? Če rada s kom plesala bi, holadrijadrom — zapleši okrog hiše s kosmatim parkeljnom!

Ugodna prilika!

Ugodna prilika!

ČEŠKI PUH

se valed opustitve po lastni nabavni ceni razproda v trgovini

I. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG 13

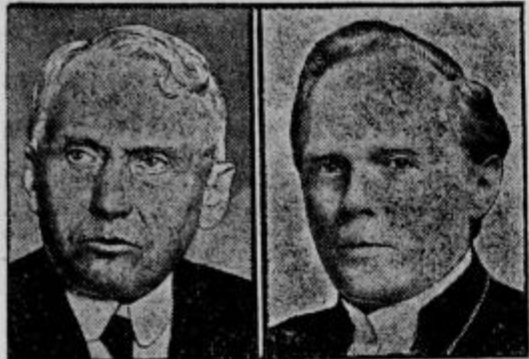
Mir na zemlji:

19 vojn po sklepu miru

Mir na zemlji je že skozi deset let geslo pri vseh mednarodnih sestankih in posebno na zasedanjih Društva narodov v Ženevi. Če pa pogledamo v zgodovino zadnjih deset let nazaj, pridemo do dejstva, da se je v tej kratki dobi, ki je bila posvečena delu za svetovni mir, za katerega so delovali najmodrejši državniki našega časa, vršilo 19 ne brezpomembnih in krvavih vojn, za katere se pa svet ni dosti zanimal.

1919.

Beloruska vojna proti sovjetom. Leto mirovnih pogodb ni bilo posebno v vzhodni Evropi nič manj polno vojnih viher kakor prejšnja leta. Od vseh strani se je začel naval proti sovjetski Rusiji. Nič manj kakor pet armad se je ob različnih časih in na različnih frontah bojevalo proti boljševikom. Bili so to generali Demikin, Vrangelj, Judenič, Avalov-Bermondit in iz Sibirije ven admiral Kolčak. Skoro vse so podpirale razne evropske velesile. Koliko

Kandidati za Nobelovo mirovno nagrado: Zgoraj: Kellogg, bivši ameriški državni tajnik, oče Kelloggovega pakta, in Söderblom, švedski nadškof; spodaj: Lindhagen, stockholmski nadžupan, in Elza Brandsström, hčerka bivšega švedskega poslanika v Leningradu, ki si je s svojo skrbjo za vojne ujetnike v Sibiriji pridobila ime »angel Sibirije«.

Ljudi je padlo v teh bojih, se ne da niti približno ceniti.

Poljsko-gališka vojna. Velikopotezno vojno je vodila v istem letu novoustanovljena poljska država, da bi razširila svoje ozemlje na jugovzhodu. Velik del bivše avstrijske Galicije je januarja 1919 proglasila svojo priključitev k Ukrajini. Poljska je ojačala svojo armado in s silo zasedla vzhodno Galicijo. Marca meseca so se vršili hudi boji, v katerih so Poljaki osvojili mesti Pinsk in Lвов.

Vojna na Koroškem. Takoj v začetku leta 1919. so se vršili hudi boji za Koroško, ki so trajali precej dolgo. Zmagovali so sedaj eni, sedaj drugi, dokler niso naše čete pod poveljstvom generala Smiljanica in Maistra osvojile ves slovenski del Koroške s Celovcem in Gosposvetskim poljem vred. Po neugodno izpadlem plebiscitu smo morali velik del osvojenega ozemlja prepustiti Avstriji.

Afganska vojna. Krvava vojna je izbruhnila v aprilu 1919 med Afganistanom in Anglijo. Nепreohodna gorovja na indijsko-afganski meji so bila pozorišča srditih bojev, ki so dosegli svoj višek 16. maja v bitki pri Dakki. Posledica te vojne je bila, da je Anglija priznala popolno neodvisnost Afganistana.

Prva grško-turška vojna. Tudi v Mali Aziji je prišlo 1919 do hudih bojev, ko so grške čete zasedle turško mesto Smirno in v začetku julija v bitki pri Aidinu premagale ostanke turške armade.

1920.

Poljsko-ruska vojna. Leto 1920 je bilo morda najbolj krvavo po svetovni vojni. Poljska je januarja skupno z latvijskimi četami začela vojno proti sovjetski Rusiji. V začetku so dosegli Poljaki velike uspehe in so zasedli Kijev. Rusija je zbrala vse razpoložljive sile in začela protiofenzivo. Poljaki so morali Kijev zopet izprazniti in so tekom julija doživeli celo vrsto težkih porazov. V avgustu je bila Poljska na robu katastrofe. Ruske čete so že prodrle v varšavska predmestja. V tem trenutku so poljske čete izvedle protisunek in Rusi so morali bežati. Mir, sklenjen v Rigi, je napravil konec tej vojni.

Poljski vpad v Litvo. Še eno vojno je začela Poljska istega leta. Dne 9. oktobra je poljski general Żeligowski z večjo armado zasedel glavno mesto Litve Vilno in je od tam prodiral proti Kovnu. Novembra je bilo sklenjeno premirje do sklepa miru pa še danes ni prišlo.

Druga grško-turška vojna. V Mali Aziji tudi leta 1920. ni počivalo orožje. 22. junija so pričeli Grki novo vojno proti Turčiji. Turki se niso mogli dosti upirati.

Turško-armenska vojna. Bolj srečni so bili Turki, ko so septembra po uradni napovedi vojne vkorakali v Armenijo. Zavzeli so mesti Karsk in Alexandropol. Decembra je bil sklenjen mir, v katerem je Turčija dobila obširne dele Armenije.

D'Annunzio osvoji Reko. Vojna akcija, čije politični pomen je postal silno velik, je D'Annunzijevo pohod na Reko dne 8. septembra. Rapalska pogodba je sicer določila, da postane Reka svobodno mesto pod italijanskim protektoratom, vendar so jo v začetku 1921 zasedle italijanske čete.

1921.

Poljsko-nemška vojna. V gornježlezjskem glasovalnem ozemlju je prišlo do krvavih bojev med poljskimi vstaši, ki so šteli do 50.000 mož, in med prostovoljskimi četami pod poveljstvom generala Höferja. Boji so trajali skoro celo leto.

Tretja grško-turška vojna. Koncem marca se je začela v Mali Aziji nova ofenziva Grkov proti Turčiji. Medtem je pa že Kemal paša pričel svojo veliko reorganizacijsko delo in Grki so prvič naleteli na resen odpor. Poleti in jeseni se je vršila cela vrsta krvavih bitk na maloazijskem ozemlju.

1922.

Turčija zmaga nad antanto v lozanskem miru. Leto 1922 je prineslo dramatičen konec grško-turške vojne. Avgusta in septembra so si Turki priborili celo vrsto odločilnih zmag. V divjem begu se je valila premagana grška vojska proti obali. 9. septembra so Turki zasedli Smirno in par dni nato ni bilo nobenega Grka več na maloazijskih tleh. Na mirovni konferenci v Lausanne je stala Turčija kot edina od bivših osrednjih sil nasproti zaveznikom popolnoma enakopravno. Boj Kemal paše za neodvisnost Turčije se je zmagovito končal.

1923/24.

Ti dve leti sta prav za prav mirovni leti povojne dobe. Pa tudi v teh dveh letih se je prelilo veliko krvi. Vendar boji teh dveh let tvorijo le del državljanske vojne na Kitajskem, ki se že od leta 1912. ni nikoli čisto pomirila.

1925.

Abd el Krim se bori proti Španiji in Franciji. Ze januarja je začel Abd el Krim v Maroku osvobodilno vojno proti Špancem in Francozom. Boji, v katerih je Abd el Krim večinoma zmagoval, so trajali do zime.

Sirija gori. Še na drugem bojišču se je morala Francija boriti to leto. V Siriji so se uprli Druzi in zadali Francozom težke izgube. Boji so trajali do decembra, ko so Francozi zopet obvladali položaj.

Vojna v Arabiji. Bojeviti kralj Ibn Saud je v letu 1925 začel vojno proti vladarju Hedžasa kralju Aliju, ki so ga postavili Angleži. Kljub temu, da so Angleži podpirali Alija, je Ibn Saud osvojil pristaniško mesto Džedah in pozneje velike dele angleškega protektorata Transjordanije. Angleži so morali priznati Ibn Sauda.

1926.

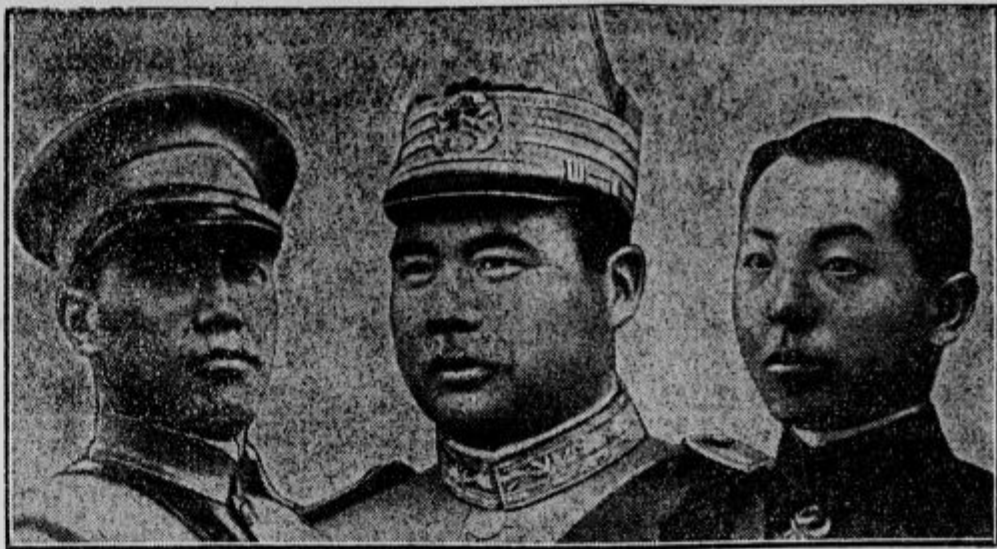
Vojna v Maroku. V tem letu je bila končana vojna v Maroku. Abd el Krim je podlegel velikanski premoči Špancev in Francozov in se je koncem maja vdal Francozom, ki so ga prepeljali na otok Reunion.

1927/28.

Vojne žrtve teh dveh let so bile zopet skoro izključno Kitajci, v neprestanih bojih med severom in jugom.

1929.

Bolivija proti Paragaju. Mednarodno delo za mir, deset let po svetovni vojni, je v tem letu toliko napredovalo, da sedaj vojno ne imenujejo več s tem smešnim imenom. Spor, ki je privedel do krvavih spopadov in do preloma

Pod pritiskom ruske ofenzive je prenehala državljanska vojna na Kitajskem. Sovražna generala Čangkajšek (levo) in Fengjuksjang (v sredi) sta sklenila premirje. Maršal Čangksueliang (desno), vrhovni poveljnik v Mandžuriji, je dobil povelje, da se takoj začne pogajati s sovjetsko vlado o ustavitvi sovražnosti in o ureditvi vprašanja vzhodne železnice.

diplomatskih odnošajev, se je razvil med južnoamerikanskimi državama Bolovijo in Paragajem za posest Gran Chaca. Nastop Društva narodov je preprečil, da ni prišlo do večjih vojaških akcij. Vendar so se več mesecev vršili spopadi med obmejnimi četami, v katerih je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Spor med Kitajsko in sovjetsko Rusijo. V istih oblikah, vendar mnogo bolj krvavo, se odigrava že več mesecev konflikt med Kitajsko in sovjetsko Rusijo, ki se je vnel radi posesti vzhodnokitajske železnice. Zadnje dni prihajajo poročila o ruski ofenzivi proti kitajskim četam. Ze dosedaj se je prelilo mnogo človeške krvi.

Vojna kronika od leta 1919. dalje nudi pretresljivo sliko. Ne vemo, kaj vse bi se zgodilo, če ne bi Društvo narodov in v njem včlanjene države zopet in zopet delovale na to, da se mirčna misel krepi in utrjuje s pogodbami in dogovori, posebno s tako zvanim Kelloggovim paktom. To pa vsekakor dokazuje, kol'ko bo še treba storiti, če hoče biti svet v prihodnjih desetih letih obvarovan krvavih žrtev, ki jih je zahtevalo prvo desetletje po veliki vojni.

Demanti v nojevem želodcu

Znano je, da več ali manj ves plitji rod pospešuje svojo prebavo s peskom in drobnimi kamenčki. Zato prav za prav ni nič tako čudnega, da so v Južni Afriki, kjer so demantna polja, v nojevih želodcih našli demante, ki so — vsaj za noja — pač tudi kamenčki in ker se svetijo, so posebno vabljivi kamenčki. Tako so našli v želodcu enega samega divjega noja 53 demantov, ki so bili vredni blizu 15 milijonov dinarjev. Divjim nojem preti sedaj seveda nevarnost, da jih dobičkaželjni lovci za demanti iztrebijo.

Pomembno odkritje na Alaski

Letalska ekspedicija ameriškega mornariškega ministrstva je odkrila na Alaski doslej neznano veliko planinsko jezero. Jezero leži blizu vzhodne obale pri Tuku Juletu, med rtom Greeley in rtom Jaw, 1000 metrov nad morsk gladino. Površina jezera meri približno 365 hektarov. Bližina morja in oblika ozemlja dajeta izvrstne pogoje za izkoriščanje jezera v električne svrhe. Računajo, da bi mogla hidroelektrična naprava proizvajati 45.000 konjskih sil, kar bi pomenilo za industrijo na Alaski možnost velikega razmaha.

PUH - PERJE
R MIKLAUC LJUBLJANA

Strašna eksplozija v Essenu. O tej eksploziji smo že poročali. Na sliki vidimo ruševine, ki jih je povzročila eksplozija, pri kateri so bile tri osebe mrtve, 15 pa težko ranjenih.

Ruski kronski dragulji v izloži

V izloži nekega londonskega juvelirja se blesketajo najsijajnejši dragulji in kovane dragocenosti, ki vse nosijo grb ruske carske družine. Med drugim vidiš tam z dragimi kamni bogato obloženo cigaretno dozo iz agata, katero so našli leta 1917. na nekem stolu v zimski palači kmalu potem, ko so boljševiki zaprli carico. Dozo, ki je bila še napolnjena s cigaretami, so z mnogimi drugimi dragocenostmi shranili v zakladnici sovjetske vlade. Sedaj je prišla z več kakor sto drugimi dragotinami v izložo londonskega juvelirja. Med zakladi, ki so tam naprodaj, se nahajajo najsijajnejši izdelki ruskega dvornega juvelirja Fabergeja. To je najdragocenejša zbirka kronskih draguljev, ki je kdaj prišla v London. Tu so tudi z bleščečimi dragimi kamni vezena oblačila, ki sta jih car in carica nosila pri slovesnosti kronanja, dalje oblačila, ki jih je nosil peterburški nadškof ob posebnih slavnostnih prilikah, izredno lep, z biseri okrašen zlat kelih iz peterburške katedrale, veliko število dragocenih redov iz posesti carja in še mnogo drugega. Pred izložo se drena ogromna množica radovednežev, v trgovino pa spuste le posamezne osebe, ki jih juvelir osebno pozna ali ki so jih priporočile znane osebnosti.

Beli medvedi in švedski parlament

Na Švedskem imajo zakon, ki prepoveduje lov na bele medvede. Zakon hoče preprečiti, da se beli medvedi ne bi docela iztrebili. Laponija pa, ki je najsevernejša švedska pokrajina, nosi zelo neprijetne posledice tega zakona — beli medvedi se zelo množijo in postajajo nevarni — ter zato zahteva od parlamenta, da zaščitni zakon ukinemo. Laponci navajajo, da so pred belimi medvedmi neprestano v nevarnosti tako goveje in jelenje črede kakor tudi ljudje. A življenje je v teh pokrajinah že tudi brez tega dovolj trdo. Dočim se v Stockholmu boje za obstoj belih medvedov in upsalski vseučiliški profesor Einar Loemberg trdi, da je njihovo število tako neznatno, da ne morejo pomeniti nobene nevarnosti za ljudi, ugotavlja g. Adolf Holm, vladni pooblaščenec v mestu Lulea, ki je eno najsevernejših švedskih mest — da se je število medvedov samo v minolem poletju zvišalo za 100 živali, ki pomenjajo resno nevarnost za laponsko gospodarstvo. Odkar je v veljavi zaščitni lovski zakon, se medvedi niso le razmnožili, marveč so postali tudi predrznejši in nevarni za ljudi in živali. — Tako ima švedski parlament rešiti svojevrstno vprašanje o bitih ali nebitih belih medvedov.

Čudno reševanje s ponesrečene ladje

Pretekli teden so se slišali z italijanskega parnika »Nimrod«, ki je plul pri angleški obali med Brightonom in Newhavenom, klici na pomoč. Na ladji so ostali trije možje posadke, da čuvajo na ladjo. Toda, ko je zopet začel besneti vihar, je postajal položaj od trenutka do trenutka kritičnejši in radi tega so ti trije mornarji začeli klicati na pomoč. Obalna straža v Newhavenu je s pomočjo posebne priprave izstrelila na ladjo rešilno vrv, katero so mornarji ujeli in pritrdili. Poldrugo uro so čakali rešitelji na te tri mornarje, toda zastoj. Z ladje se ni javil nihče niti ni prišel kak znak življenja. Nato so se hrabri možje brigade za reševanje brodolomcev s pomočjo one vrvi v nevarnosti za lastno življenje napotili na ladjo. Toda, ko so prišli tja, niso na svoje začudenje našli nikogar tam. Tedaj so zagledali lestvice iz vrvi, ki so visele z ladje. Mornarji niso imeli zaupanja na to vrv, ampak so čakali, da se je ladja, ki so jo valovi gnali bolj in bolj proti obrežju, temu popolnoma približala in so se nato lepo po lestvicah spustili na neko pečino in potem, skakajoč z ene pečine na drugo, dosegli obalo. Toda prišli so na obalo eno inljo stran od kraja, kjer so jih čakali rešitelji. Tem rešiteljem pa niso dali niti enega znaka, ampak so jih ostavili tako v največjih neprilikah v nevednosti, tako, da so stavili svoje življenje na kocko, ko so jih šli reševati. Ladja sama pa se je potem potopila.

halo!

Jesenice

Radio!

Zadostno izbiro, najugodnejši nakup, največjo garancijo, naj-solidnejšo postrežbo — Vam nudi

Radio - Jože Markež
Jesenice 54

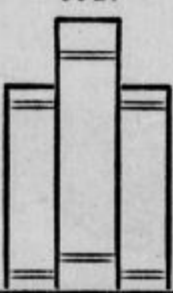
Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Unio«,
Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša
circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem.
Varnost nudijo lastna palača, nadporočila deonic hotela
»Unio«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu.
Posojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva
itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKO ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat,
kalijevo sol, čilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-fosfat; na-
dalje vse vrste **porilano cementa**.

Bogata zaloga **špeceriskih in kolonialnega blaga**, vse vrste **mlečni izdelki**, **poljedelski stroji**, **premogi** iz domačih in tujih rudnikov, **bukova drevja**

Vsa pletena oblačila

za male in velike, izdelovljena iz
najboljše volne, kupite poceni v

pletarni M. VEZJAK

MARIBOR, Vetrinjska ulica 17.

Posebno priporočam pletene obleke
v najmodernejših barvah in fasonah.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad
Din 75.000.000. Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posestnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plačajo nobenega rentnega
davka

O. & K. VAGONETI

močni in praktični,
zelo lahki tek z ležišči na
valjce O. & K.

Enostavna in sigurna zaponka
korita in ostali posredni deli
v celoti dovršeni.

Stotisoče komadov
v dolgoletnem prometu.

ORENSTEIN I KOPPEL B
Zagreb, Samoslanska 2/II. - Telefon 50-64

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov,
solčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Barhende, flanele

moške in ženske plašče, kakor vse drugo
zimsko blago si nabavite v dobri kvaliteti
in solidnih cenah pri znani stari trgovini
I. Preac, Maribor, Glavni trg 13

Vi morete zidati

tudi v mrazu, ako malti primešate „**ANTIFREDDIN**“ Dobavi Vam ga
Ljublj. komercialna družba - Ljubljana - Bleiwe sova 18

Vse vrste koledarjev

od najpreprostejših do najfinejših izdelave

za vse stroke

v slovenskem in srbsko-
hrvaškem jeziku (v lati-
nici in cirilici) se dobijo
pri

Novi založbi r. z. z. Ljubljana

Zahtevajte ponudbe!

Bogata izbira božičnih okrasov in jaslic!

P. n. občinstvu, društvom, korporacijam itd.,
se za nabavo

venec, šopkov, cvetlic itd.

najljubljene priporoča

Novi cvetlični salon

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

Cene nizke! Postrežba točna!

Prvovrstna glasbila
direktno iz

TOVARNE

oziroma tovarna skladišča

Velik

ilustrovani

CENIK

dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL I HEROLD

trgovnica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . . od 95° dalje
Tamoure . . . 98°
Mancoline . . . 136°
Trube . . . 503°
Gramofon . . . 345°
Ročne harmonike . . . 85°

Pohištvo

posteljnine

preproge, linoleum, postelne garniture in odeje,
zavese, postelne vložke, žimnice, flanelaste in
volnene odeje, gosje perje za postelje afrik (mor-
ska trava), konjsko žimo, otomane, divane, blago
za pohištvo itd. Vse po tako nizkih cenah dobite pri

Karol Preis

MARIBOR - Gospodska ulica št. 20

Ceniki brezplačno.

Ceniki brezplačno.

KUPON ZA UGANKE

v
ILUSTRIRANEM
SLOVENCU

Sl. 48

Za Miklavža

10%

popusta pri

znani trdki

GRICAR

&

MEJAC

Šelenburgova 3

Prezposno no
ogledite pred nakupom
odeje na novejši ilu-
strovani cenik vele-
trgovin. Stermecki,
kateri ga dobite na
zahlevo tako brez
plačno, izbrati si bo-
ste lahko predite
od 1.50 do 1.80, ki so
tudi ročne izdelave
na sledenih nizkih ce-
nah: flanel 150, kam-
brik 144, rus 150, klot
165, rožasti 280, tiger
1820, postelne garni-
ture 230, 275, modra-
garniture 78, 89, pre-
proge na meter no Din 2250. Razen tega na det-
v ceniku še mnogi drugi predmeti po naj-
nižjih cenah. Kar ne ugađa, se zamenja ali vra-
denar. Do 1.11.1930 - poštno prosto pošiljke.
Veletrgovina
R. STERMECKI Celje št. 18. Slovenija

Rabite li nove čevlje?

Vaši poletni čevlji so za letos dovršili svojo službo.

Usojamo si Vam predložiti izbiro jesenske in zimske obutve za Vas in vso Vašo rodbino. Vrh tega boste našli tu izbiro potrebščin, ki bo povečala koristno uporabo Vaše obutve, ki jo pričakujete od nje.

Din 79—

Za najmlajše
Vrsta 3671-60700

Izdelani iz finega boksa, lahni, na prstih široka oblika, ki ustreza vsem zahtevam nežne otroške noge.

Din 129—

Malim princezam
Vrsta 2843-60705

Lakasti čevlji na špango. Za malega ljubljence, primerni tudi za jesen, ker se za dež in sneg nosijo s sušnimi čevlji.

Din 149—

Eleganca tudi za dečke
Vrsta 3633-40924

To je princip pri teh čevljih iz finega rujava in črnega boksa na zadržo. Gumijasta peta omogoči elastično hojo, gumijasti uložek med podplatom varuje nogo proti vlagi.

Din 129—

En par vzdrži za tri
3223-40808

Dečkom! Ni mogoče raztrgati njih podplata. Dobro izdelano govoje usnje, napojeno z ribjim oljem, poplavi z lino. Vzdrži gaženje blata in vsako drugo otroško zabavo, ako gornji del dnevno mažete z našim ribjim oljem.

Din 149—

Za največjo gospodo
3673-60922

Deški čevlji iz mehkega boksa, iz izrazito čvrstega in diškega kipsa. Opremljeni so z gumijasto peto, katere ni tako hitro uničljiva kot usnjata. Proti vlagi pa ščiti te čevlje gumijast okvir in gumijasti vložek med podplatom in gornjim delom čevlja.

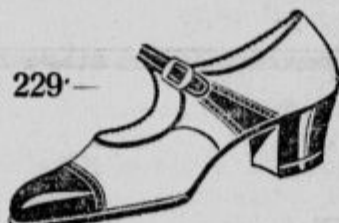
Din 229—

Vrsta 1845-60919

Iz najboljšega laka, udobni čevlji, za vsako priliko. Ista oblika in izdelava iz rmenega ali črnega boksa izjemoma za Din 169—.

Din 229—

Vrsta 1645-84955

Vedno moderni, vedno elegantni čevlji za izprehod in iz et. Vsaka učenka mora dopolniti svojo toaletto s tem čevljem, ki je kombiniran v barvah topas in siena.

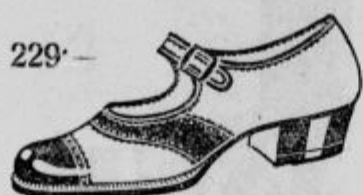
Din 229—

Vrsta 1645-84952

Priljubljeni čevlji za izprehode vseh dam, katere svojo toaletto uravnavajo po modnem journalu. Prednost: mala noga, lepa kombinacija barv.

Din 229—

Vrsta 3645-84955

Dovršena oblika sporinega značaja. Nizka peta, široka španga, udobna fazona, vzbujajo pozornost ženskega športnega sveta. Vaš športni kostum ali plašč ne sme pogrešati takih čevljev.

Din 229—

Prememba je življenje
6825-60962

Zamenjajte čevlje s špango s čevlji na zadržo. Z različnimi malimi izmenjavami si napravite prijetno življenje. Ena takih malih izmenjav je izmenjava čevljev, katere sveži nogo in varuje obutev. Ako se Vam skrbi soince, skrijte čevlje s špango in oblecite polčevlje na zadržo.

Din 229—

9815-60305

Lakasti odprti čevlji za ples in družbo. povsod najbolj priljubljen. Enak čevlji iz črnega semisa za isto ceno.

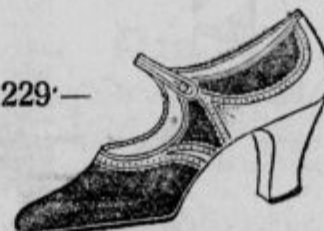
Din 229—

9845-60148

Iz najboljšega laka z diskretno kombinacijo pod špango in moderno zapranko.

Din 229—

Komteske
9645-80243

Vsak mesec nov model — to je našelo naše nove organizacije. Ta model je eden zadnjih, izdelan iz finega boksa v kombinaciji topak siena ali iz črnega semisa z lakom.

Din 229—

9945-60105

Priljubljeni čevlji naših odjemalcev. Iz črnega prima laka izdelan v treh širinah. Istotak iz črnega ševroa izjemna cena Din 169—

Din 229—

1845-60588

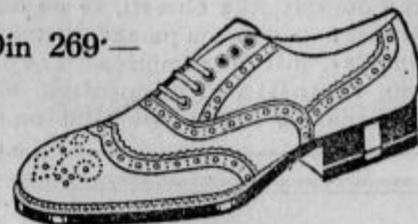
Udobni elegantni čevlji iz črnega laka; s kombinacijo prave kačje kože stane tudi samo Din 229—

Vložek iz plutovine

za čevlje se priporoča posebno za nogo, ki se mnogo pote. Zvečer ga vzemite iz čevlja in po-ušite. Zelo koristen je posebno za gumijaste čevlje in meltonke. Varje čevlje kvarnega učinka znoja in nogo mraza.

Din 269—

Naš zadnji model
Vrsta 9637-70964

S športnim čevlji morate dopolniti Vašo garderobo. Ta model, izdelek, oblika in cena so naš ponos.

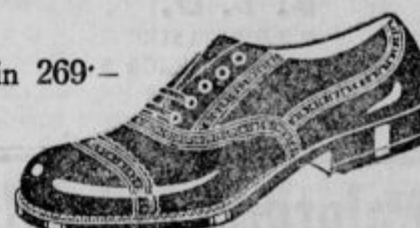
Din 269—

Vrsta 9837-60721

Solidni čevlji boljših gospodov iz najboljšega laka, črnega ali rmenega boksa, vse po isti ceni. — Vedno na zalogi v vseh dolžinah in širinah.

Din 269—

Vrsta 3637-60922

Karakter moških čevljev je popolnoma izražen v tej obliki. Priljubljena fazona na Angleškem in v Ameriki — ne žuli nogo ne žepa; iz rumenega ali črnega boksa za isto ceno.

Din 269—

Elegantni čevlji
9677-60922

Imamo nekoliko širina v zalogi. Potrebno dopolnilo moške zimske garderobe. Polzakrožena oblika. Jako dobro pristaja okoli členkov in se da dobro zadržati. Prvo vrsto čvrst podplat — Čista Goodyear — welt konstrukcija.

Din 269—

Pravi športni čevlji
3267-40900

Gornji del iz specijalnega črnega dull-boksa (goveje kože) z nepremočljivim jezikom. Varje Vam nogo mokrote, tudi če hodite po vodi snegu ali blatu. Gumijasti vložek med podplatom zabrani propuščanje vode.

Prednost kreme Bata

Z ujo se doseže sijaj čist kot ogledalo, varuje kožo kvarnega učinka vode in nado- meča izgubljenost masti.

Bata

Kulturna konkurenca radia

Radio si osvaja svet — stalni refren mnogih navdušenih branilcev in propagatorjev radia — ne-
šteto krat čujemo ta stavek, ki res ni pretiran. Radio
si hitro osvaja svet, kolikor si ga že ni osvojil in
njegovo osvajanje se ne more z ničemer primerjati.
Ne gre pa danes zato, da bi ponavljali to staro
resnico, temveč si raje oglejmo nekoliko nasproti-
kov, ki jih radio srečuje na svojem pohodu. Malo
prerешati bi bilo tudi vredno vse argumente, ki
jih navajajo nasprotniki radia.

Največji nasprotnik radia je sploh brez vsakih
argumentov. Ta nasprotnik je konservativnost, ne-
vednost in nepoučenost ljudi. Skepsa ljudi pred ra-
diem, pomanjkanje zanimanja in celo bojazen, vse
samo ovire, s katerimi se bori radio. Proti konser-
vativnosti ne pomagajo argumenti, temveč vztrajno
propagandno delo. Za slovenske razmere velja to
še prav posebno.

Ce prvi nasprotnik nima argumentov, zato jih
ima drugi in to navidez zelo tehtne. Ta nasprotnik
je strah pred konkurenco radia. Pri natančnejšem
razmotrivanju teh argumentov pa se pokaže, da so
navidez zelo ničevji.

Komu naj konkurira radio? Podjetniki, izda-
jatelji, založniki, kulturne naprave odgovarjajo:
Vsem! Radio konkurira knjigi, časopisu, gledišču,
koncertnim prireditvam, umetnosti, zabavnim prire-
ditvam, radio konkurira filmu in gramofonu. In še
en ugovor je: radio konkurira alkoholu.

Navidez bi bilo vse to res! Zakaj, kdor po-
sliša zvečer doma radio, tedaj ne čita, ni v glediš-
ču, ne na koncertu in ne v gostilni. Ali vsaka ko-
lajna ima dve strani: res je namreč, da radio ne
konkurira najprej niti knjigi in ne časopisu. Ravno
nasprotno: pospešuje ju! Ce si radio osvaja svet,
ni s tem rečeno, da ga boče komu drugemu iztr-
gati. Ze po svojem bistvu ne more radio pregnati
knjige in časopisa z njihovih postojank. Zakaj niti
knjiga, niti časopis nista — in sicer prav nikjer na
svetu ne — že izčrpala vseh možnosti za lastno raz-
širjanje. Le majhen odstotek ljudi je, ki redno čit-
tajo. Ti pa imajo take duševne potrebe, da bi jim
bil še tako popoln radioprogram premalo — kakor
sta jim knjiga in časopis premalo. Pri teh ljudeh
radio izpopolnjuje vrzel.

Koliko pa je takih, ki sploh ne čitajo ali pa
le malo? Pri teh radio torej ne more izkonkurirati
ne knjige in ne časopisa. Stori pa lahko nekaj več
in to se tudi redno dogaja: kulturna stopnja teh
radioposlušalcev je nižja, kakor pri njih. Radio pa v
njih vzbuja nove kulturne potrebe, ki jih hočejo
zadovoljiti. Sežejo torej po knjigi in po časopisu.
Velike množice so, ki v dnevnem časopisu nikoli
ne čitajo kaj o zunanjih politiki. Pač pa čujejo o njej
med poročili radioprograma. Hočejo se o tej ali oni
stvari podrobneje prepričati: čitajo torej časopise.
Čujejo v radiu razna predavanja, učne tečaje, reci-
tacije: sežejo po knjigi. Radio je torej, hote ali ne-
hote, propagator knjige in časopisa. Izdajatelji
obojeja se torej ne morejo pritoževati čez konku-
renco radia. Saj že dejstvo, da je radio priznan
vzgojitelj širokih plasti, dokazuje, da je tudi važen
kulturni činitelj. Dokler se pa kulturna stopnja na-
roda — tudi s pomočjo radia — dviga, tako dolgo
se širi tudi njegovo časopisje in se več naklada
njegovih knjig. Med Slovenci je nešteto takih, pri
katerih je šele radio vzbudil zanimanje za poezijo
in znanost! To da misliti.

Neupravičena je tudi bojazen gledišč in kon-
certnih prireditev pred radiem. Ce recimo kak
pevski zbor stavi pretirane zahteve za prenos svo-
jega koncerta po radiu, škoduje s tem sam sebi.
Zakaj pridobil ni s tem nobenega obiskovalca več,
nase pa razen onih, ki so bili v dvoranah, tudi ni
nikogar opozoril. Res je, da sem ter tja kdo reče:
»Ah, ne grem na koncert, ga bom poslušal na ra-
diu!« Tak pa tudi tako ne bi šel na koncert, temveč
bi jo raje zvil v krčmo. Ce pa poslušala koncert na
radiu, potem si zaželi, da bi ga prihodnjic nepo-
sredno poslušal, da bi videl pevce, glasbenike, diri-
genta osebno.

Pretežen del radio-programov obstoja iz glas-
be. Radio vzbuja zanimanje za glasbo, opozarja na
velike užitke, ki jih nudi glasba in sicer največ pri
onih slojih in ljudeh, ki se sicer ne bi nikoli zani-

mali za glasbo. Moremo reči: velikanske so usluge,
ki jih dela radio koncertnim prireditvam in operam
— zakaj pripravljaj, vzgaja jim kadre vedno novih
obiskovalcev. Radio sega s svojim vplivom tja, ka-
mor koncert in opera sami nikoli ne bi mogla. In
kako hvaležnost žanje radio za to: smešen, neupra-
vičen, krivičen strah pred njegovo »kunkurenco«.
Le ne bodimo malenkostni!

Zabavnim prireditvam radio ne konkurira!
Ce vzgaja ljudi kulturno, jim vzbuja tudi potrebe
po gledišču in dobrem filmu. Res pa je, da konku-
rira radio raznim psevdo »zabavnim« prireditvam,
zakaj ljudje bodo vedno raje poslušali — po večini
vsaj — doma radio, kakor pa da bi šli v kak variete
ali h kaki ekvilibristični predstavi, ki ne daje ni-
česar ne za srce, ne za razum, kvečjemu nekaj ma-
lega za uho in oko.

Tudi gramofonu ne konkurira radio. Ce vzgaja
ljudi v ljubitelje glasbe, pridobiva obenem tudi
ljubitelje gramofona. Marsikaka pesem ali glasbe-
na točka je prodrla že po radiu, občinstvo pa jo
je potem hotelo poslušati še večkrat in je zato seglo
po gramofonski plošči. Seveda se gramofon po tem,
kar nudi in kako nudi, ne da primerjati z radiem
in je res, da vsakdo raje poslušala lepo pesem po
radiu, kakor pa na gramofon, vendar dobremu gra-
mofonu, radio ne konkurira, temveč le še več po-
vpraševanje po njem. Radio nudi tako roko šibkej-
šemu tekmeču gramofonu.

Na zadnji očet, da radio konkurira konzumu
alkohola, je radio ponosen. Nešteto je družinskih
očetov, ki ostajajo doma pri prijetnem radiovečeru,
kakor pa, da bi zahajali v zakajene krčme. Prav je
tako. Pameten gostilničar si seveda zna pomagati in
izbija klin s klinom: napelje radio v svoj lokal. Ali
tudi tu so posledice prijetne: dokler v gostilni poje
pesem in beseda po radiu, ni v njej ekscesov, bru-
talnosti, prekanj in nezmerne uživanja alkohola.
Tak gostilničar v miru dela dobiček in raje vidi,
da vsak gost spije dostojno četrta vina, zato pa je
gostilna polna, druga pa, kjer ni radia — prazna.

Glavna zasluga rada torej je, da večja kulturne
potrebe širokih plasti naroda ter da manjša učinek
njihovih sirasti ter razvad. Zato radio ni nikdar
konkurent drugim kulturnim činiteljem, pač pa njih-
ov pospeševalec. Konkurent pa je vsemu manj-
vrednemu in nelepemu, vsemu škodljivemu. Ob
radiu morejo knjiga, časopis, umetnost, glasba, gle-
dišče le prospevati, vse, kar je njim nasprotno pa
propadati — s pomočjo radia! C. K.

Ameriški Slovenci in radio

Naši slovenski rojaki v Ameriki so vzgledno
udeleženi v kulturnem ter javnem življenju in
nas v marsikaterem oziru celo prekašajo. (Pod-
porne organizacije na primer) Tudi časopisje je
— relativno seveda — pri njih dobro razvito, saj
imajo več dnevnikov, kakor mi v domovini.

Ako so se pričeli ameriški Slovenci zanimati
za radio, ni torej nič čudnega. Da je med njimi
vse polno radio-naročnikov, je jasno v Ameriki,
klasični deželi radia. Ali ameriški Slovenci ho-
čejo imeti svoj radio!

Razume se, da do lastne radio-postaje seveda
ne bodo prišli. Ne zato, ker jih je premalo. Čvrsta
organizacija in delavna podjetnost ameriških Slo-
vencev bi premagali tudi to težavo, ovira je po-
vsem neke drugje. Ameriški Slovenci namreč,
kakor vsak drug narod v Združenih državah, raz-
en Angležev in Špancev, nikjer ne tvorijo enotne-
ga, kompaktno naseljenega ozemlja, temveč so raz-
treseni po vsej Ameriki v majhnih naselbinah od
Atlantskega oceana do Pacifika. Iz umljivih raz-
logov Slovenci v Ameriki torej ne morejo imeti
lastne radio-postaje.

Središče slovenskih naselbin in javnega ude-
leževanja Slovencev v Ameriki je gotovo mesto
Cleveland. Tam je največ Slovencev. Ce Slovenci
ne morejo imeti lastne radio-postaje, zahtevalo
pa vsaj nekaj, to je, del programa clevelandskih
radio-postaj naj bo slovenski. Deloma je bilo
težavah že usreženo, ko so razni umetniki,
tako Subelj, Banovec in iz vrst slovenskih ameri-
ških umetnikov samih nastopali pred mikrofonom.

EDINO & MODERNO MIKLAVŽEVO DARILO

ki ga Vam nudi

Radio - Ljubljana

Ljubljana

Miklošičeva c. 5

Maribor

Gosposka ul. 37

Toda to se je zgodilo le sporadično. Sedaj pa so
prišli clevelandski Slovenci, sklicujoč se na svoje
številne naročnike veliko akcijo, da bi najmoč-
nejši postaji v Clevelandu WTAM in WHK odda-
jali vsaj enkrat na teden v slovenskem jeziku. O
uspehu akcije še nimamo poročil, toda clevelandski
Slovenci trdijo, da je med njimi polno dobrih
umetnikov, da je del mestne trgovine v sloven-
skih rokah in da imajo močne organizacije, tako,
da bi lahko garantirali za kvaliteto dobrih pro-
gramov. Zgoditi se zna torej lepega dne, da bomo pri
nas poslušali slovensko pesem iz Amerike! Bog
daj srečo!

»Radio-Ljubljana.« Ilustriran tednik za ra-
diofonijo. — Izšla je 29 številka edinega sloven-
skega lista za radiofonijo s sledečo vsebino: Mi-
klavževo pismo. — Radiotehnika: Prenos slik po
radiu (I. Gruden), nadaljevanje in konec. — Li-
stek: Radio-kozel (Fr. Z.), nadaljevanje in konec.
— Jezikovni tečaji: Srbohrvaščina, (9. lekcija),
nemščina (8. lekcija), angleščina (8. lekcija). —
Rubrika »k sporedu tega tedna« prinaša sestavek
o »Mariji v glasbeni umetnosti« (dr. A. D.) k več.
programu dne 7. dec., nadalje izveček iz sporedov
tujih postaj ter drobšč. — List naj bi naročil vsak
naš amater! Četrileto stane 40 Din, polleto 75
Din, celoleto 140 Din. *

Na Laponskem, skrajnem severu Evrope, do-
sedaj niso poznali radia. Finske oddajne postaje so
si skušale sicer pridobiti to ozemlje, ali brez-
uspešno. Več uspeha objublja načrt švedskih br-
zojavnih oblisti, ki nameravajo uvesti med Lapon-
ci radio v tej obliki, da bi ti poslušali in spreje-
mali radio po telefonu, torej žični radio. Telefon je
na Švedskem zelo razširjen in ga uporabljajo radi
tudi Laponci. S pomočjo telefona bi se radio na La-
ponskem še najbolj razširilo. Program bi iz Stock-
holma prenašal kabel do telefonskih central na
Laponskem, te pa bi ga oddajale telefonskim na-
ročnikom.

Med časnikarjem in radio-časnikarjem ni raz-
like. Mednarodna zveza časnikarjev s sedežem v
Amsterdamu je sklenila, po proučitvi vsega vpra-
šanja, da ni bistvene razlike med tiskanim in go-
vorjenim časopisom. Zveza pričakuje od časnikar-
skih organizacij v posameznih državah, da priznajo
časnikarjem govorne besede enake pravice ter
dolžnosti, kakor časnikarjem tiskanege časopisa.
Drugi sklep zveze je, da skliče mednarodno konfe-
renco radio-časnikarjev in radio-strokovnjakov. Ta
konferenca se bo vršila 1. 1930 v Antwerpnu.

NE RAZUME.

Radio pripoveduje, kaka je danes zvezdna kon-
stelacija, kje ozvezdja in kje planeti. Stric stopi ha-
hodnik: »Ne kaj takega! Radio se moti: na nebu so
le oblaki!«

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 1. decembra 9.30 dr. Slavič. 10 Pra-
nos slovesne službe božje ob priliki narodnega
praznika iz stolne cerkve. 11 Koncert radio or-
kestra. 15 Državna himna. Ob 11letnici zedinjenja
Slovencev, Hrvatov in Srbov, predava dir. g. Jug.
15.30 Mladinska akademija mestne ženske realne
gimnazije: 1. Dva venčka narodnih pesmi. 2. I. del
»Majke Jugovičev«. 3. Recitacije. 16.30 Repro-
ducirana glasba. 17. Humoriistično čtivo, pisatelj Mi-
činski. 17.30 Potovanje v Južno Ameriko, pred.
Franjo Berden. 20 (Rezerv za event prenos). 22
Casovna napoved in poročila. — Plesna glasba.

Jesenice! — Radio aparate prodaja in
montira solidno in z garancijo: Radio — Jože
Markež.

Ponedeljek, 2. decembra: 12.30 Reproducirana
glasba. 13.00 Casovna napoved, borza, reproducir-
ana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30
Koncert radio-orkestra. 18.30 Francoščina, poučuje
dr. St. Leben. 19.00 Higijensko predavanje. 19.30
Angleščina, poučuje ga. Orthaber. 20.00 Koncert
radio-kvarteta (Jeraj, Bravničar, Feršnik, Eržen).
22.00 Casovna napoved in poročila.

Torek, 3. decembra: 12.30 Reproducirana glas-
ba. 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana
glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-

orkestra. 18.30 O lutkovem gledališču, predava Bo-
ris Orel. 19.00 Svetovno gospodarstvo: Žitnice sve-
ta, dr. Valter Bohinec. 19.30 Ruščina, poučuje dr.
Preobražensky. 20.00 Bracco: »Prava ljubezen«, ve-
seloigra (čl. nar. gled.). 21.00 Koncert radio-orkestra.
22.00 Casovna napoved in poročila, nadaljevanje
koncerta.

Drugi programi:

Ponedeljek, 2. decembra.

Belgrad: 18.00 Popoldanski koncert. 20. Kon-
cert radio-kvarteta s petjem. 21.30 Cas in dnevne
vesti. 21.40 »Modrijan«, veseloigra. 22.05 Narodne
pesmi, orkester. — Varšava: 16.15 Mladinska ura.
16.45 Reproducirana glasba. 17.45 Zabavna glasba.
19.25 Reproducirana glasba. 20.30 Opereta »Mis-
Radio«. 23.00 Zabavna glasba. — Budapest: 12.05
Koncert radio-kvarteta. 17.30 Zabavna glasba. 21.00
Večerni koncert. 22.00 Koncert ciganskega orkestra.
— Dunaj: 11.00 Koncert radio-kvarteta. 15.30 Kon-
cert radio-kvarteta. 17.20 Glasbena ura za mladino.
19.10 Pesmi. — Milan: 11.25 Reproducirana glasba.
12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Koncert radio-or-
kestra. 16.30 Mladinska ura. 17.00 Koncert radio-
kvinteta. 20.30 Zabavna glasba. — Praga: 18.10 O
Jugoslaviji in nje postanku, predavanje. 19.05 Slo-
vaški večer. 20.00 Radio kabaret. 21.30 Pesmi. —
Langenberg: 15.00 Mladinska ura. 17.30 Koncert na
citre in kitaro. 20.30 »Collegium musicum«, koncert
avstrij. glasba. — Rim: 13.15 Koncert radio-kvin-
teta. 17.30 Koncert rimskega kvarteta. 21.02 Za-
bavna glasba, vmes komedija »Mojster Checco«. —
Berlin: 20.00 Koncert filharmonije. — Katowice:
16.15 Mladinska ura. 16.45 Reproducirana glasba.
17.45 Zabavna glasba. 20.30 Prenos opere iz Var-
šave. 23.20 Plesna glasba. — Stuttgart: 12.15 Re-
producirana glasba. 16.00 Popoldan. koncert. 19.00
Bojevitka žena. 19.30 Večerni koncert. 21.30 Pevski
koncert. 22.00 Zabavna ura. — Torino: 17.00 Po-
poldanski koncert kvinteta. 19.15 Večerni koncert.
20.30 Simfonični jazz. — M. Ostrava: 11.30 Repro-
ducirana glasba. 12.00 Opoldanski koncert. 15.00
Ura za žene. 16.30 Popoldanski koncert. 17.30 Kla-
virski koncert. 19.05 Slovaški večer. 20.00 Radio-
kabaret. — 22.15 Zabavna glasba.

Vsa Vaša rodbina more z užitkom po-
slušati radio, ako vporablja

Phillips-ov prejemalec

„Pobednik“

Torek, 3. decembra.

Belgrad: 17.05 Kitajska pravljica. 17.30 Reci-
tacije. 18.00 Popoldanski radio-kvartet. 20.00 Ope-
retni večer. 21.20 Cas in dnevne vesti. 21.30 Koncert
orkestra na tamburice. — Varšava: 12.05 Soliska
matineja. 16.25 Reproducirana glasba. 17.45 Ljud-
ski koncert. 19.30 Prenos opere iz Poznanja. —
Budapest: 12.05 Opoldanski koncert. 16.00 Mladin-
ska ura. 17.10 Klavirski koncert. 19.25 Reproducir-
ana glasba. 20.00 Prenos iz studija: »Robut in
Marija«, drama. — Dunaj 11.00 Koncert radio-kv.
15.30 Popoldanski koncert. 17.30 Mladinska ura.
20.05 »Rusalka«, lirčna pravljica. — Milan: 11.25
Reproducirana glasba. 12.30 Opoldanski koncert.
13.30 Koncert radio orkestra. 16.30 Mladinska ura.
17.00 Koncert radio kvinteta. 20.30 Veliki koncert iz
Torina. 23.40 Zabavna glasba. — Praga: 18.50 »Fi-
garo se ženi«, opera. 22.15 Zabavna glasba. — Lan-
genberg: 17.30 Popoldanski koncert. 20.00 Večerni
koncert. 21.00 Današnje balade. — Rim: 13.15 Kon-
cert radio-kvinteta. 16.40 Poročila, nato mladinska
ura. 17.30 Instrum. in vokalni koncert. 21.02 Pucci-
ni, »a opera« »Manon Lescaut«; nato zabav. glasba.
— Berlin: 19.00 Vesele pesmi. 20.30 Slušna drama:
»Alera o umoru Dupplera«. — Katowice: 12.05 Re-
producirana glasba. 16.20 Reproducirana glasba.
17.45 Ljudski koncert. 19.50 Prenos opere iz Po-
znanja. — Stuttgart: 12.15 Reproducirana glasba.
16.00 Popoldanski koncert. 19.30 Reproduc. glasba.
20.00 »Traumulus«, tragikomedijska. 22.30 Pevski
koncert. — Torino: 17.00 Popoldanski koncert kvin-
teta. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Veliki koncert. —
M. Ostrava: 11.30 Reproducirana glasba. 12.30
Opoldanski koncert. 16.30 Popoldanski koncert.
18.10 Zena in socializem, pred. 19.00 »Figaro se
ženi«, opera. 22.15 Zabavna glasba.

Radio oddajne poslaja Evrope tudi pri Vas TELEFUNKEN 40

SPREJEMANJE EVROPE Z
IZBIRACEM POSTAJ
NOBENEGA ISKANJA
SAMO SE NASTAVITEV
BREZ VISOKE ANTENE

Najstarejša izkustva — najugodnejša konstrukcija

Starost brez nadlog

dosežete z zdravljenjem s „PLANINKA“ zdravilnim čajem, ki po zroči razredčenje krvi, prepreči po-
apnenje žil in jim ohranja potrebno prožnost. —
„PLANINKA“ zdravilni čaj je že leta in
leta preizkušeno lajšalno in preprečevalno sredstvo

Zahtevajte v apotekah samo pravi „PLANINKA“ čaj BA-
HOVEC v plombriranih paketih in z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. Bahovec - Ljubljana

Zasluzek

Sejmarji
zastopniki in kolporterji
dobe takoj stalen zaslu-
žek pri prodaji knjig, ki
so razširjene v 15.000 iz-
vodih in po katerih je
zelo veliko povpraševa-
nje v mestu in na deželi.
Prijavite se takoj Založ-
bi, Ljubljana - Komen-
skega ulica 17.

Velik zaslužek
za enomesечно posojilo
išče kupec prvotnega
posresta. - Jamstvo se
vknjiži. - Ponudbe pod
280.000 podružn. »Slo-
venca« v Mariboru.

Dober zaslužek
dobe agilne osebe, zmoe-
ne majhne kavcije, če
mogoče s pravico obisko-
vati privatne stranke, z
razpečevanjem manufak-
turnih predmetov po vseh
krajih Slovenije. Ponu-
dite na upravo »Slovenca«
pod: »Visoka provizija«
št. 13.431.

Kupimo

20% kronske bone
kupi Pučka štediona i za-
ložni zavod d. d. Osilek
Desatičina ul. 27.

Zelod
lipovo in javorjevo seme.
vsako množino - plača
po najvišji dnevni ceni
FRUCTUS - Ljubljana
Krekov trg 10/1.

Mahovino
hrasta in sliv ter bučne
peške, kupujemo. - Po-
nudbe z vzorci na G.
Hoffmann in Co. - Za-
greb, Berislavičeva 3.

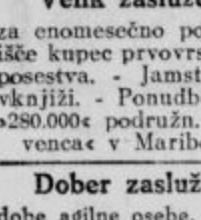
Bukova drva
kupi družba »Kurivo«,
Ljubljana, Dunajska c. 33.

National blagajno
kupim. Ponudbe s ceno
na upravo »Slov.« pod
»Kontrolna blagajna«.

2 para gorsk. čevljev
št. 41-43. kupim. - Na-
slov v upravi št. 13.621.

Vsakovrstno
zlatu kupuje
po najvišjih cenah.
CERNE inveliz. Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Kupujem
IAJCA
suhe slive, suhe gobe,
čebelnj vosek, vinski
kamen
PO NAJVIŠJI CENI.
Anton Vahčić
trgovce
Leskovec pri Krškem.

Predajalce

za naše
švedske posnemalniki
iščemo v vsakem kraju
proti dobremu plačilu
„Tehna“ družba z o. z
Ljubljana, Mestni trg 25 /1

Glasba
G. Jurásek
Ljubljana, Ključavničarska
ul. 3 — Mestni trg 22.
strokovno uglašuje ter po-
pravlja glasovirje.

Klavir
kratek, črn in dobro
ohranjen, ceno napro-
daj. - Naslov v upravi
Slovenca pod št. 13.626.

Nov glasovir
Lautberger Gloss, elegan-
ten, ceno proda Dobrajc,
Maribor, Franciškinska

Klavirji
in pianini svetovnih trvd-
ki po nižjih cenah v za-
logi! Na obroke! M. Ro-
pas, Celje — Popravila
uglaševanje

Harmonij
ameriškega sistema, prav
dobro ohranjen, ima na-
prodaj Matej Abačič, žup-
nik v Lesah, p. Brezje.

Klavirji!
Tovarna in zaloga kla-
virjev, prvotnih in
instrumentov različnih trvd-
ki - kakor tudi lastnih iz-
delkov. Poseben odde-
lek za popravila. Uglá-
ševanje in popravila za
konseruatorij. Glasbeno
matio in druge insti-
tute izgotavlja moja
tvrdka. Gre tudi na de-
želo. Točna potreba in
zmerne cene - tudi na
obroke. Izdelovalec kla-
virjev R. WARBIK, Lju-
bljana, Gregorčičeva
3, Rimska cesta 2.

Radio

Radio aparat
nov, 4 cevni, krasno izde-
lan, brezhiben, se proda
za 2500 Din. - Drogerija
v Kranju.

Radio aparat
prodaj: 3 cevni Hartlei,
selekt. in močan, z zvoc-
nikom; 2 akum. in polni-
lec, po zelo nizki ceni.
Naslov: Franc Pirc, Drav-
lje, p. št. Vid n. Ljublj.

1000 Din
Vam plača tovarna Ke-
meny, Košice, če Vam
Ria-Balzan ne odpravi
kurjih oči, bradavic itd.
v treh dneh. Lonček za
10 Din (v pismu), povzetje
18 Din, pošlje R. Cotič,
Ljubljana VII, Kamniška
10 a.

Prodamo
Puhasto perje
kilogram po 38 Din raz-
posiljam po povzetju nai-
manj 5 kg. - Potem čist
belo gosje kg po 130 Din
in čist beli pub kg po
300 Din - L. Brozović
Zagreb, Ilica 82.

Strojno pletilstvo
je edino ugodna prilika
za takojšnje doseg do-
brega zaslužka in lastne-
ga podjetja brez posebnih
stroškov in zamude časa.
Učeno tečaje se nastopi
lahko vsak dan. Najboljši
pletilni stroji »Walter«
vedno v veliki izteri na
zalogi. - F. KOS, Lju-
bljana, Židovska ulica 5.

Prodajam zajce
francoske, ovnlolike, dva
samca in tri samice, kras-
ne eksemplari, Anton
Jelnikar, Vevče 86, pošta
D. M. v Polju pri Ljublj.

Elektromotor

cca. 1/2 KS za istosmer-
ni tok, 150 Voltov, brez-
hibno delujoč, se pro-
da. Poizve in ogleda se
v pisarni. Dunajska ce-
sta 25, dvorišče.

Drva, premož, koks
pri družbi »Kurivo«, Du-
najska cesta 33, javna
skladišča tel. 34-34.

Tovorne sani
težke, še v dobrem sta-
nju, prodam. - Pezdin,
Brezovica 27.

Motor »Otto«
11-14 HP, na sesalni
plin (ogljje), s kompletno
opravo za žago na 9 li-
stov, se zaradi boleznih
proda ali žaga in mlin
da v najem. - J. Skrbin-
šek, Hajdin, Ptuj.

Kopalne banje
štedilnik in razno pohi-
stvo, naproday. - Dolenj-
ska c. 35, pri Plankarju.

Pletilni stroj
Jackvard 8/85 — prodaj
Javornik, Vojašniška 2,
Maribor.

2 pincgavski kobili
rjav, 10 in 5 let stari, 16
pesti visoki, lepo spar-
jeni, zelo dobri za vpre-
go, prodam. Ceno po
dogovoru. - Ekonomija
Turjak.

Elegantno spalnico
afrikanška breza, prodam.
Ogleda in poizve se pri
Ljubljani, velesojm. uradu.

Trgovsko opravo
elegantno, kompletno, za
en lokal, ugodno proda
P. Sterk, hotel »Bellevue«
v Ljubljani.

Budilke poceni!

L. Vilhar
urur
Ljubljana
Sv. Petra c. 36

V Mariboru
je najugodnejši nakup ga-
lanterije, drobnarije, par-
fumerije, papirja, pletenin,
nogavic, vrvarskih izdel-
kov itd. na debelo in
na drobno pri
D. ROSINA, Vetrinjska 26

Mladeniško lep
obraz do pozne starosti
bodo imele ceni. dame
edino z »Diana« ruskim
eliksirjem. Pomade, šmin-
ke itd. razjedajo polagoma
kožo. Z »Diana« prepara-
tom, pa piše ruska carica
Katarina v svojih spomi-
nih, sem ohranila mlade-
niško polt do pozne star-
osti. Posnemajte jo v
Vašo korist. Steklenica
10 Din (v pismu), povzet-
je 18 Din, pošlje zastop-
nik R. Cotič, Ljubljana
VII, Kamniška 10 a.

Trebušne
in kilne pasove
najceneje pri
A. Besednik
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6

Entlanje
po 1 Din od metra izvr-
šuje točno in hitro —
G. Mence, Vodmatska ul.
št. 1, Moste.

Naznanja se
da so prispela nova dal-
matinska vina, ki se to-
čijo v gostilni pri »Trat-
niku«, Sv. Petra c. 25 in
Kette-Murnova cesta 26.
Istotam domača in dal-
matinska kuhinja in vsak
dan sveže morske ribe

A. Breclj
trgovina z lesom in pre-
možom na drobno in na
debelo — se priporoča
po solidnih cenah. Mari-
bor, Koroška cesta št. 49.

Kolesarji, pozor!
Vožnja s kolesom v
temni noči Vam bo pri-
jetna, ako opremito
svoje kolo z res dobro
svetiljko. - Najnovejšje
dinamo električne sve-
tiljke svetovno sloveče
znamke »Berko« proiz-
vaja izred. močno svet-
lo. Dinamo stroj ima
kroglična ležišča ter je
zelo fino in trpežno iz-
delan. Svetiljka je tudi
opremljena z baterijo,
tako da imamo pri ko-
lesu vedno lepo elek-
trično razsvetljavo. Tu-
di Vi jo naročite takoj
pri glavnem zastopniku
Franc Peterlin, elektro-
tehnično podjetje, Pre-
serje, p. Radomlje.

Pred nakupom

moških zimskih oblačil oglejte si velikansko zalogo v
konfekcijski industriji

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana
Dunajska cesta št. 7

Lastni ročni izdelki! Cene brez konkurence!

Pozor!

Volno in bombaž kupite
najceneje pri trvdki Karl
Prelog, Ljubljana, Stari
trg št. 12 in Židovska
ulica št. 4.

Moko
dobro, svežo in suho, do-
bite najceneje v F. Ju-
van-a valjčnem mlinu, Sr.
Gameline, p. št. Vln nad
Ljubljano. — Zahtevajte
cenik!

Patent fotelji
in kanapeji, patent oto-
mane v najnovejših ob-
likah in najfiniši izde-
lavi dobite samo pri
RUDOLF SEVER
Ljubljana, Marijin trg 2.

Zlata jama
JE STALNA
REKAMA
v
SLOVENCU

Premop
in drva najboljšje vrste
dobavlja L. Pogačnik Bo-
horičeva 5. Telefon 2059

IVORNICA
STAMPILJK
I. SOKLIC
MARIBOR
Aleksandrova cesta 34

austriran
cenik za znamke za leto 1930.
Pošljim ga s 100 komadi
raznih rumunskih znamk
vaskomur, ki mi pošlje vna-
prei 30 Din. Najstarejša trgo-
vina znamk v Jugoslaviji

Izidor Steiner, Zagreb
Zrinjski trg 14

Krušno moko
in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. Zorman
Stari trg 32, Ljubljana.

KUPUJTE
SLOVENECE
IN ZAHTEVAJTE GA
POVSOD

Mi slikamo vse!
Slike poobličja (Porträt-
bilder), razglednice slike
takoj izgotovljene. Indu-
strijske in sportske slike
Novo vpeljan fotoatelj z
najmodernejšimi aparati -
Fotomeyer, Maribor, Go-
spodska 39.

žimnice
modroce, posteljne mreže,
želez postelje (zložljive),
otomane, divane in dr-
tapetniške izdelke dobite
najceneje pri **RUDOLFU**
RADOVANU, tapetniku,
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma)

Objave

Dražba
Zaradi selitve bo v po-
nedeljek 2. decembra
ob 2 razprodaja starega
pohištva in kuhinj,
predmetov na ljubljans-
kem Gradu, I. nadstr.,
desno.

Obrit
Urarska popravila
izvršuje najceneje in naj-
precizneje Franc Wölling
urur, Gosposvetska c. 12.

Gostilna
»ROZNO JEZERO«
toči najboljša vina naj-
ceneje. V soboto in ne-
deljo krvavice. - Zinka
Habjan, Večna pot 17.

Ne zamudite prilike
preskrbeti si poceni lepa
in solidna božična darila
v srebru in zlatu pri zla-
tarju A. Stumpf, Mari-
bor, Koroška cesta 8. —
Tamkaj se kupuje tudi
stara zlata in srebrne
kronke po najvišjih cenah,
ozir, sprejema v zameno.

Za zimske

SUKNJE

Vam nudi moderna angle-
ška in češka suknja trvdka

NOVA K

Ljubljana, Kongresni trg 15
Zelo znižane cene!

GREJTE MNOGO

»ako ne čitate redno
SLOVENCA«

Prodaja in popravila
točno vse v to stroko
spadajoče predmete z
več letno garancijo.
Cene nizke.

Jakob Mulavec, urar
Maribor, Kralja Petra trg 1

Božične jaslice

v različnih velikostih -
kompletne - kakor tudi
posamezne k jaslicam po-
trebne kipe, imam v za-
logi po jako zmerni ceni.
konkurenčni cen. — Se
priporoča Delavnica za
cerkveno umetnost

Alojz Zoratti
MARIBOR, Stalna ul. 5.

Kolesarji, pozor!
Zima je tu!
Sedaj je čas, ko je treba
oddati kolo v popolno
oskrbo čez zimo, ter ge-
neralno popravilo. Emaj-
liranje v električni peči,
žgano na 180° toplote,
prvovrst. ponikljano, vse
kroglične, ležaje na no-
vo nabrušene, očistene in
namazane, da postane z
malim denarjem kolo zo-
pet novo, izvrši meha-
nična delavnica

JUSTIN GUSTINČIČ
Maribor, Tatenbachova 14
- nasproti Narodnega do-
ma - Se priporoča

Friedler-jev patentiran
GAMMA
za rast las
najpopolnejši sredstvo
proti izpadanju las -
tvorbi prhaja - lasnih
bušk.

GAMMA
milo za lase
najpopolnejše sredstvo
stvo za izpiranje las.
Zlavrniško preizkušeno
in priporočeno. — Do-
biva se v vseh lekar-
nah in drogerijah.

Zastopstvo NADA,
drogerija — Subotica.

dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi

priznato tako po vsebini kakor po
opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45 —
elegantno vezan Din 60.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Klavirji

ameriškega sistema, prav
dobro ohranjen, ima na-
prodaj Matej Abačič, žup-
nik v Lesah, p. Brezje.

Klavirji!
Tovarna in zaloga kla-
virjev, prvotnih in
instrumentov različnih trvd-
ki - kakor tudi lastnih iz-
delkov. Poseben odde-
lek za popravila. Uglá-
ševanje in popravila za
konseruatorij. Glasbeno
matio in druge insti-
tute izgotavlja moja
tvrdka. Gre tudi na de-
želo. Točna potreba in
zmerne cene - tudi na
obroke. Izdelovalec kla-
virjev R. WARBIK, Lju-
bljana, Gregorčičeva
3, Rimska cesta 2.

Klavirji
prvih svetov.
znamk!

ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg 3
Na manjši obroki

Zaloga in izposojalnica
najboljših klavirjev, pi-
aninov in harmonijev.
Stelway, Bendorfer,
Pöster, Heitz, Hofman,
Original Stigl. Popra-
ve, čiščenje. — Najbogatejša
fabrika vseh ostalih glas-
benih instrum. in stran

Prodajam

Puhasto perje
kilogram po 38 Din raz-
posiljam po povzetju nai-
manj 5 kg. - Potem čist
belo gosje kg po 130 Din
in čist beli pub kg po
300 Din - L. Brozović
Zagreb, Ilica 82.

Strojno pletilstvo
je edino ugodna prilika
za takojšnje doseg do-
brega zaslužka in lastne-
ga podjetja brez posebnih
stroškov in zamude časa.
Učeno tečaje se nastopi
lahko vsak dan. Najboljši
pletilni stroji »Walter«
vedno v veliki izteri na
zalogi. - F. KOS, Lju-
bljana, Židovska ulica 5.

Prodajam zajce
francoske, ovnlolike, dva
samca in tri samice, kras-
ne eksemplari, Anton
Jelnikar, Vevče 86, pošta
D. M. v Polju pri Ljublj.

Objave

Dražba
Zaradi selitve bo v po-
nedeljek 2. decembra
ob 2 razprodaja starega
pohištva in kuhinj,
predmetov na ljubljans-
kem Gradu, I. nadstr.,
desno.

Obrit
Urarska popravila
izvršuje najceneje in naj-
precizneje Franc Wölling
urur, Gosposvetska c. 12.

Gostilna
»ROZNO JEZERO«
toči najboljša vina naj-
ceneje. V soboto in ne-
deljo krvavice. - Zinka
Habjan, Večna pot 17.

Ne zamudite prilike
preskrbeti si poceni lepa
in solidna božična darila
v srebru in zlatu pri zla-
tarju A. Stumpf, Mari-
bor, Koroška cesta 8. —
Tamkaj se kupuje tudi
stara zlata in srebrne
kronke po najvišjih cenah,
ozir, sprejema v zameno.

Za zimske

SUKNJE

Vam nudi moderna angle-
ška in češka suknja trvdka

NOVA K

Ljubljana, Kongresni trg 15
Zelo znižane cene!

Objave

Dražba
Zaradi selitve bo v po-
nedeljek 2. decembra
ob 2 razprodaja starega
pohištva in kuhinj,
predmetov na ljubljans-
kem Gradu, I. nadstr.,
desno.

Obrit
Urarska popravila
izvršuje najceneje in naj-
precizneje Franc Wölling
urur, Gosposvetska c. 12.

Gostilna
»ROZNO JEZERO«
toči najboljša vina naj-
ceneje. V soboto in ne-
deljo krvavice. - Zinka
Habjan, Večna pot 17.

Ne zamudite prilike
preskrbeti si poceni lepa
in solidna božična darila
v srebru in zlatu pri zla-
tarju A. Stumpf, Mari-
bor, Koroška cesta 8. —
Tamkaj se kupuje tudi
stara zlata in srebrne
kronke po najvišjih cenah,
ozir, sprejema v zameno.

Za zimske

SUKNJE

Vam nudi moderna angle-
ška in češka suknja trvdka

NOVA K

Ljubljana, Kongresni trg 15
Zelo znižane cene!

Kot ste Vi pogledali ta insert radi kričече vprašaja, tako nihče ne bo prezrl Vašega oglasa, če ga primerno sestavite in objavite v našem listu. Vsa pojasnila in navodila daje naša uprava.

Najboljši v materijalu in najlepši v opremljenosti so šivalni stroji, kolesa „Gritzner“ in „Adler“ za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezplačen
Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana
poletje Presernovega
spomenika ob vodi
Večletna garancija
Zahtevajte navedbe

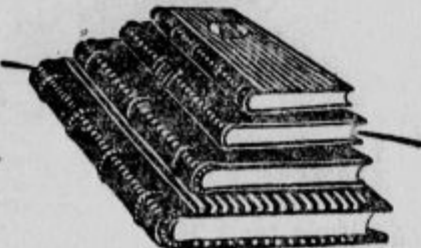

SLIKE

so najlepši okras domov, na prikladnejše darilo za Božice in nevesto, kar so naj oltarjen spomin na darovalca. Vse si se prodajajo z okvirami ali brez okvir, za gotovino ali odpla. lo. Pov. čanje slik vseh izvrš vseh in valkost h izdeluje naj-solidnejše **UMETNIŠKO NAKLADNI ZAVOD RUBENS**

Zagreb, Vlaška ulica 53

Vsakoorsne trgovske knjige, štrance, mape, nožice, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke l. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Rastlinski zdravilni likerji „Triglav“

za želodec, Grenki in sladki, Malinov sok, garantirano pristni, rum najfiniješe kakovosti, domače jedno žganje (slivovka, hruševac, sadievec in brinjevec) pristno, nudi:

Rastlinska destilacija „Triglav“,
L. Pristavec, p. Preserje pri Ljubljani.
Zahtevajte cenik!

Trame, drva

in tudi cele gozdove kupuje
Leopold Pristavec, lesna trgovina,
p. Preserje pri Ljubljani.
Stavite ofertel!

Sadno drevje

za saditev na stalno mesto, sorte po sadnem izboru za Slovenijo, oddaja drevesnica
Leopold Pristavec, Jezero, p. Preserje pri Ljubljani.

Kupim stalno kostanjev taninski les

smrekove skorje cele in drobljene, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja po najugodnejših cenah. Takojuše plačilo.

FRAN. OSET. SV. PETER V SAV. DOL.

P. n. občinstvu sporočamo, da otvorimo s 1. decembrom t. l. v Ljubljani na Mestnem trgu št. 12 „Pod Trančo“

NOVO trgovino

z najrazličnejšim manufakturnim in galanterijskim blagom. Ko zadržarjem nam je namen poceniti vse življenske potrebščine, zato smo tudi v novi trgovini nastvili izredno nizke reklamne cene. Priidite in odite si tih, nikogar ne silimo k nakupu.

Za obilno obisk se priporoča

PRODUKCIJA F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Mestni trg 12

„POD TRANČO“

Razsvetli bolje

z notranje matiranimi

OSRAM

žarnicami.

Poprašaj
elektro-
strokovnjaka

V 17 barvah

je razstavljen novi mali prenosljivi kvalitetni pisal. stroj ERIKA v izložbah trvdke

The Rex Co., Ljubljana

Gradišče 10 (za dramskim gledališčem)

Krasno, koristno in moderno darilo za božič in druge prilike

OKRASKI (NAKIT)

za božična drevesca, rojstvo, verižice (girlande) angeljskih las, snež, zlato in srebrno nit, bengalske vžgalice, žudežne sveče, sveče, držala za sveče, vaslice v razni velikosti, pastirke, v gaine prilike, božične in novoletne razglednice v veliki izbiri in nejeeneje pri trvdki

OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Pred Škofijo 15

Istotam knpite zelo ugodno rano trikotajo, pletenine, nogavice, rokavice, žepne robce, kravate, naramnice, dokolenice, gamaše, ovratnike itd.
Velika zaloga pisemskega, svilenega in krep papirja Na debelo! Na drobno!

ALI BABA,

čudoviti zavoj redkih pravih znamk Albanije, Anatolije, Antiohije, Congo, Corea, Dabomey, Etohey, Ellenbelakuste, Epira, Reke Gabun, Guadeloupe, Guinea, Guyana, Kaledonije, Kamerun, Labuan, Liberia, Madagascar, Martinique, Miquelen, Montenegro, Niger, Nyassa, Obervolta, O. eanie, Persije, Reunion, Rhodesije, Senegal, Somali, Sudan, Toro, Turčije, Ubangi, Veticana, Wallis-Futuna. — Celota za Din 7.—. Istočasno prejmete zanimivo zbirko in na ogled zvezek našega mednarodnega časopisa. Pišite še danes na

Cosmophilatelist - Luzern - Švica

**Jadransko posavska
čevljarna v Kranju**

Podružnica: Ljubljana
Sv. Petra cesta 25

Na drobno. Na debelo.

Oglejte si pred nakupom čevljev našo zalogo znamke „JADRAN“
Veliko izbiri čevljev za sport, turistiko, smuk, dnevni štrapač, delavske za rudnike in za šumarje. — Zaloga snežnih čevljev in galos. — V dežju in snegu so naši čevlji neprekosljivi. — Vsi izdelki so garantirano ročno delo in priznani po vsej naši državi kot najboljši, nedosežni v kvaliteti in jakosti ter prekašajo strojne izdelke.

Vsa popravila,
kakor tudi popravila galos in snežnih čevljev se sprejemajo.

Ali se hočete brez nevarnosti osvoboditi protina,

REVMATIZMA

trganja v križu in išlasi?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išče v borni koč pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen, in prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj so otokitja, se, skučene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so prav ogo-to posledice revmatičnih in protinskih boli. Kakor pa je raznolika po toba, ki jo audi ta

bolezen, tako mnogostranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpetemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo. Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem studenčnice, ki je pomagalo že mnogim bolnikom. Naše zdravljenje je izbirno in učinkuje naglo tudi pri zastarih, kroničnih boleznih. Da si pridobimo prijateljev smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše, poslali popolnoma zastonj

našo zanimivo, zelo poučno brošuro. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel način temeljito osvoboditi svojih bolezni brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse 5, Abteilung 18.

To prija!

Takoj prenehajo bolečine, sree radostno bije, obraz se veselo razteguje...
Ako Vas popade revmatizem ali ishias, prehlajenje ali živčna utrujenost, ako zabolijo v glavi, v vratu — tedaj si privoščite krepko masazo s Fellerjevimi praviim prijetno dišečim Elsafluidom! Vedno zanesljivo delovanje tega dobrega narodnega sredstva je doja že skozi 33 let tako prijubljeno. „Elsafluid“ z zakonom varovan! Ravno tako pri notranjih motnjah, kréh, slabosti — zadostuje nekoliko kapljic na sladkorju!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: polzakusne steklenice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.
Po pošti: najmanj 1 zavoj z 9 polzakusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Sest takih zavojev s poštnino in zavojem samo 250 Din. Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg št. 154.

Ako na potrebuete dobro odvajalno sredstvo, ki krepí želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsa-kroglice, 6 satilije 12 Din.

Kupujem vsako množino

Ia orehove klade

in plačujem najboljše dnevne cene!

Franc Podlipnik
ekspert trdega lesa
Maribor :: Tezno 37
Telefon 2316

Zanesljivo zdravilo za nego las je novo iznajdena francoska pomada „MICHEL“
Sedaj 95% plekastih zopet dobi nazaj svoje izsušene lase, tedaj je oni, ki mu izpadajo lasje ali sive, ali so mu izpadli do polovice, uverjen, da se mu zopet povrnejo lasje in ozdravi lasno tkivo, odstrani pa perhaj, srbeč in vse one boli, vsled katerih lasje izpadajo ali osive. Pošljite po povzetju „MICHEL“.
Vasina s, Beograd. — Prodaja tudi lekarna Delina, Knez Mihajlova 1, Doze 60, 80, 100 in 160 gr Cene 115, 150, 185 in 250 dinarjev. Nekaterim osebam zadostja 60 gr, drugim pa 100 gr, kakor je komu več ali manj obolelo lasno tkivo. Nekatera oseba porabi 160 gr pa lej ne zrasto taki lasje, kot jih je imela, tedaj pošljemo na svoje stroške še 160 gr omenjenega zdravila. — V vsaki dozi je priloženo navodilo o uporabi in garancija za uspeh. — Poština gre na naše stroške.

Družinska pratika
za leto
1930
se dobiva povsod za ceno
Din 5.-
Najcenejši ljudski koledar

Ročne, spísne, šolske, lovske, potne in razne druge torbice, listnice, denarnice, tobačnice itd. v veliki izbiri, primerno za
Miklavža
in Božično darilo
priporoča **Ivan Kravos, Maribor**
Aleksandrova cesta 13

Sv. Miklavžu
se za nakup najlepših daril priporoča trvdka
F. M. Schmitt
Ljubljana
Pred Škofijo 2 Lingarjeva 4

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena 1900

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Ustanovljena 1900

Brzjavni naslov: BANKA

Telefonske številke: 2861, 2413, 2502, 2503

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Podružnice:

Brežice
Celje
ČrnomeljKranj
Maribor
MetkovićNovisad
Novomesto
PtujRakek
Sarajevo
SlovenjgradecSplit
Šibenik
TrstSkupne rezerve:
ca. Din 10,000.000.—

Brzjavni naslov za podružnice: Ljubljanska banka.

Se priporoča za vse bančne posle.

POZOR!

ORIENT

DRUŽBA Z O. Z.

DUNAJSKA 14

Najpraktičnejša darila za

Miklavža in Božič

so: Umetniške, študijske, tempera in šolske barve. »Deka« barve za slikanje na svilo. Relief barve, tuši, paste, stojala za slikanje, slikarsko platno in ČOPIČI, kar dobite v največji izbiri in po najnižjih cenah le pri tvrdki

Ugodno prodam

radi selitve pohištvo mojega stanovanja po sobah ali posamezno, gosposka soba, jedilnica, spalnica, predsoba, kuhinja, vse v najboljšem stanju, moderni komadi s pripadki: šivalni stroj, štedilnik za kurjenje s plinom in drvmi kombinirano, nov Continental pisalni stroj, Wertheim-blagajna, lustri, zastori, porcelan, service, srebro, stenske slike, perzijske preproge, filce, odeje etc. Ugodna prilika za mlade ali novoporočence.

JURIJ EHL, MARIBOR, MAISTROVA ULICA 6.

Pazite!

Predno si daste snežne čevlje in galoše v popravilo, oglejte si delo v prvi strokovni delavnici. Tam se izvršuje specialno vseh vrst gumi kakor tudi krep. gumi čevljev.

AVGUST ŠKOF

IGRIŠKA ULICA -- Za dram. gledališčem

Zahvala

Za izraženo nam sožalje povodom smrti naše nepozabne soproge, mamice in tete, gospe

Štefanije Bukovec

za mnogoštevilno spremstvo ter pevskemu društvu »Slavec« za lepo petje.

Sv. maša za dušo blagopokojnika se bo brala dne 4. decembra ob pol 6 v farni cerkvi v Trnovem.

Ljubljana, 30. novembra 1929.

Josip Bukovec, soproga. Vlasta in Sonja, hčerki. Ferdinand in Hajnrih Bizjak, nečaka.

Zahvaljujemo

se najpristojneje vsem, ki so nas ob prebriski, nenačelstljivi izgubi nadvse ljubljenega in predobrega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

DR. JANKA BENEDIKA

okrožnega zdravnika na Bledu in sanitetnega majorja v pokoju

tolažili, se ga spomnili z molitvijo, obsuli s toliko lepim cvetjem in vencami, mu v življenju izkazovali ljubezen in ga v tako ogromnem in častnem številu spremili na njegovi zadnji poti; nadalje najtoplejša zahvala za nebrojne ustmene in pismene izraze globokega sožalja, pa tudi vsem onim, ki so na katerikoli način skušali lajšati našo neizmerno bol, najlepša hvala!

Prav posebno se zahvaljujemo za častno spremstvo na njegovi zadnji poti gosp. banu ing. Dušanu Sernecu z gospo soprogo, preč. številni duhovščini, gg. kolegom za njihov požrtvovalni trud in ljubezen, učiteljskemu zboru in šolski mladini, prosvetnemu društvu, Orlom in Orlicam ter gasilcem.

Nadalje smo dolžni iskreno hvalo domačemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke in prav posebno še blejskemu sorojaku g. župniku Pibru za v srce segajoče poslednje slovo ob odprtem grobu. Nemože se nam je zahvaliti vsakemu posebej! Zatorej: Bog plačaj vsem, ki so počastili blagopokojnika, nam preostali pa kakorkoli izrazili svoje sočustvovanje in nas tolažili v neizmerni tugi.

Bled, dne 1. decembra 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA

Povodom prebriske izgube, ki nas je zadela s prerano smrtjo našega nadvse skrbnega in nepozabnega soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

JOSIPA KOŠIRJA

trgovca in posestnika

nam je došlo tako obilno število dokazov pristnega sočustvovanja, da se moremo samo tem potom zanje zahvaliti. — Prav posebno zahvalo pa smo dolžni prečastiti duhovščini, osobito mil. gosp. inful. proštu K. Čerinu za dušno tolažbo in vodstvo pogreba, gospodoma zdravnikom dr. P. Krajec in ljubljanskem Leonišču in primariju dr. Pavliču v Novem mestu, ki nam je tako požrtvovalno do zadnjega stal ob strani, dalje vsem, ki so pokojniku v spomin in počastitev poklonili toliko lepega cvetja in vence, gospodom pevcem za v srce segajoče žalostinke, za nadvse častno spremstvo slav. trgovskemu gremiju, obrtnemu društvu, »Sokolu«, gasilem ter številnim članom P. o. o. d., sploh vsem, ki so od blizu in daleč prihitali počastiti spomin preblagega nam rajnika in ga pospremit na njegovi zadnji poti.

Dobrotni Bog bodi vsem in vsakemu obilni plačnik!

V Novem mestu, dne 30. novembra 1929.

Globoko žalujoča rodbina Koširjeva.

Šivalni stroji

„MINERVA“

najboljši in najcenejši

15 letna garancija

Brezplačni
pouk v umetnem vezenju,
šivanja in prirojanju

Priporoča se

„TEHNIK“ Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

V palači Okrožnega Urada

Prodaja tudi na obroke

NA DROBNO

NA DEBELO

Trgovci in sportni klubi naročajo na debelo

Smučarske in druge čepice

pri Albinu Jazbecu

Kranj - Slovenija

Istotam suknene gamaše.

Rešite jih pijančevanja!

Matere in žene, ki z obupom zrete, kako vaši dragi s pijančevanjem uničujejo sebe, družino, imetje in svojo čast, ko puščajo v kavarni zadnjo paro, ve jih lahko rešite, ne da bi sami vedeli, z »AVINALOM«, preparatom berinskega lekarnarja Francka, absolutno zdravju neškodljivim. — Mnogo zahval ozdravljenec. — Cena Din 220.—. Razpošilja v originalnih škatljah: Generalni zastopnik za Jugoslavijo

N. POPOVIČ, BEOGRAD, Kolarčeva št. 7.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

Atelje za fino moško perilo

ter sprejemam naročila v svoji trgovini

Maribor, Gosposka ulica št. 24

kjer imam na izbiro veliko zalogo čepic, poplinov in svile. — Se priporoča

I. Babič

Umrla nam je dne 29. novembra naša ljuba prijateljica, gospa

Marija Šmerc

po dolgem, mukepolnem trpljenju, v starosti 65 let.

Pogreb nepozabne se bo vršil dne 1. decembra ob 1/16 v Mojstrani na domače pokopališče.

Od prijateljic.

V globoki žalosti naznanjamo pretno vest, da je naša nad vse ljubljena hčerka in sestra

IVANKA PAGON

dne 29. t. m. po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 1. decembra ob pol 4 popoldne na tukajšnje pokopališče.

Kranj, dne 29. novembra 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

L. JULIJA A. Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsake vrste vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzne naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskomoti in inkasno menice ter nakazila v tu- in inozemstvo safe-depositi itd. itd.
Brezplačno: Kredit Ljubljana
Tel. 2040 2457 2548 Interurban 2706. 2806

SODAVIČARJI!

Sifonske, pokalične in limonadne, steklenice, sifonske glavice, stroje znamke „Pochter“, kakor tudi vse ostale potrebščine kupite najugodnejše pri

Ljubljanski komercialni družbi, Ljubljana, Bleiweisova cesta 18

Razpis

Velika, prostorna, popolnoma opremljena kavarna in restavracija

EMONA

ležeča v centru Ljubljane, se s 1. marcem 1930. daje v najem. — Ponudbe je vložiti do 31. dec. 1929. — Podrobna pojasnila pri upravi Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani

Zelo znižane cene za Miklavža

v galanteriji, igračkah, drobnariji, hišno in kuhinjsko opremo, perlini trak bel oziroma barvan meter od 1 Din naprej, 6 parov moških nogavic 39 Din, 6 parov damskih nogavic 39 Din, 6 žepnih robcev 14 do 18 Din, 6 ovrtnikov, trde ali kavčuk, 18 Din itd. En poskus, in Vi ostanete naš stalen odjemalec.

JOSIP MLINARIČ :: MARIBOR, Glavni trg 17.

Rupim polnojarmenik

60—80 cm, z lokomobilo

od 40 HP dalje, kurjeno z žaganjem in lesenimi odpadki — vse v dobrem stanju. — Ponudbe je poslati pod »LOKOMOBILA« na upravo »Slovenca«.

ČREVA

sortirana v vseh poljubnih debelinah za vse različne klobase: krvave, jetrne in mesene, za salame itd., imam na zalogi

po na novo znižanih cenah. Trgovcem in večjim odjemalcem morem nuditi primeren popust!

Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemalcem in vabim nove interese, da si ogledajo zalogo. — Trgovina črev na drobno in debelo: Bergman Josip, Ljubljana, Poljanska cesta 85, 87.

Lovske puške

Roberte, browning pištole, pištole za straženje psov, lovske in ribiške potrebščine ima v zalogi: F. K. KAISER puškar v Ljubljani, Kongresni trg 9

2 tovor. automobila

1½ tonski Fiat, 2 tonski Ford, 1 Indian-Motocikel s priklopcem ter kompletno opremljeno delavnico za popravila avtomobilov, dve peči na žagovino, vse v najboljšem stanju — se za primerno ceno proda zaradi selitve.

JURIJ EHL, Maribor, Maistrova ulica 6.

Davanje u eksploataciju Bukovičke Banje u Arandjelovcu

Na osnovu rešenja Gospodina Ministra Socijalne Politike i Narodnog Zdravlja S. br. 52.356 od 25. novembra 1929 godine održaće se

dne 20. decembra 1929. g. u 11 časova

u zgradi Ministarstva Socijalne Politike i Narodnog Zdravlja, Kraljice Natlije ulica br. 84, soba br. 17, sprat II. — druga oštalna licitacija za davanje u izključivo eksploataciju i uživanje Bukovačke Banje u Arandjelovcu sa svima svojim pripadnostima, koje pripadaju Kraljevsko Banjskoj Upravi u Novem Sadu: izvorima, kupatilima, zemljištem, instalacijama, zgradama i svima pokretnostima, a za vreme od 50 godina od dana, kada licitacija bude nadležno odobrena.

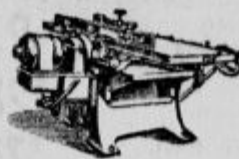
Krajni rok za podnošenje ponudba je 20. decembar 1929. godine do 10 časova.

Naknadne ponude neće se primati. Kaucija u sumi od 3.000.000 dinara u gotovom novcu ili u državnim ili državnim garantovanim papirima od vrednosti shodno čl. 14.

Uslovi za ovu licitaciju polagaće se ekonomatu ovog Ministarstva najdalje do 10 časova na dan licitacije.

Uslovi za ovu licitaciju i obaveštenja, kao i naročiti formular, koji licitanti mora ispuniti kao oštal za ovu licitaciju mogu se videti i dobiti svakog dana u Ministarstvu Socijalne Politike i Narodnog Zdravlja u kancelariji referenta za banje i kupališta, soba br. 1, sprat II.

S. br. 52.356 iz kancelarije Sanitetskog Odeljenja Ministarstva Socijalne Politike i Narodnog Zdravlja, 25. novembra 1929. godine.

3 leta kredita

Vse vrste enostavnih in univerzalnih strojev

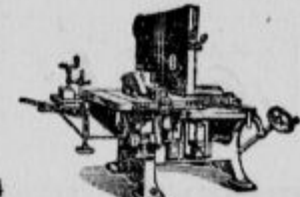
za mizarje, kolarje in žage

za pogon na jermena ali z vzgajenim elektromotorjem. Prvovrstna izvršitev: V krogličnih tečajih dobavlja

Welker-Werke
J. Wachstein

Wien X/6, Laxenburgerstrasse 14

Poset jugoslovenskega zastopnika brezplačno

Najboljši nemški izdelek

Sezijska prodaja

novo prispelega zimskega blaga po izredno nizkih cenah. Kamgarni za moške obleke od 100 Din, razno suknjo od 45 Din, doblj za zimske suknje od 125 Din za ženske plašče od 45 Din, volneno blago za ženske obleke (130 cm široko) od 34 Din, različni kambriki, vsakevrstni barhenti in flanele od 9 Din, bela in rujava kontenina za rihte od 20 Din, koci od 120 Din dalje.

Suknena obleka 3-10 m blaga z vso dobro podlogo samo 230 Din

Blago zanesljivo dobro, cene nizke, posrežba točna in solidna. Vsakdo naj se poslužuje ugodnega nakupa dobrih oblačil po nizkih cenah, in to v manufakturni trgovini Ivan Kos, družba z o. z., Sv. Petra cesta 23 :: Ljubljana :: Sv. Petra cesta 23

Zahvala

Ob priliki prebriske izgube nepozabne mamice, sestre, tete in svakinje, gospe

Zofije Stroj

izrekam najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so v tako častnem številu spremili blagopokojnico na zadnji poti, kakor tudi vsem onim, ki so na katerikoli način skušali lajšati mojo neizmerno bol. Posebno se zahvaljujem č. duhovščini, požarni brambi Begunje in Hlebce, pevcem, darovalcem krasnih vencev in šopkov in sploh vsem, ki so izrazili svoje sožalje in sočustvovanje.

Zapuže, dne 30. novembra 1929.

Anči, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

(Konec.)

Bettina je nekoliko izgubila svojo odločnost, njen glas se je nalahno tresel. Vendar je z nekoliko prisiljeno živahnostjo nadaljevala:

»Moj Bog, gospod župnik, gotovo da Vas ne bom tožila radi tega, kar se je zgodilo, pa vseeno je to tudi nekoliko Vaša krivda.«

»Moja krivda!«

»Ah, ne govorite, tudi Vi ne smete govoriti! Da, ponavljam, Vaša krivda. Prepričana sem namreč, da ste govorili Jeanu o meni mnogo predobrega, mnogo in preveč dobrega. Mogoče, da bi brez tega ne bil mislil name... In istočasno ste pravili meni obilo dobrega o njem, — pa nikakor ne preveč, ne, ne, toda vendar mnogo! Torej, imela pa sem tolikšno zaupanje v Vas, da sem ga pričela gledati in opazovati z nekoliko večjo pozornostjo. Pričela sem ga primerjati z vsemi onimi, ki so me tekom enega leta poprosili za roko. Pa se mi je zdelo, da jih v vsakem oziru absolutno nadkriljuje... Naposled se je zgodilo, da sem nekega dne, ali bolje nekega večera, tega je tri tedne, na predvečer Vašega odhoda, Jean, zapazila, da sem Vas ljubila. Da, Jean, ljubim Vas!... Rotim Vas, Jean, ne recite ničesar, ostanite tam, ne bližajte se mi! Predno sem prišla semkaj, sem zbrala ves svoj pogum. Pa sedaj gineva, kakor vidite, moj lepi prejšnji mir. In vendar Vam moram še govoriti o go-

tovih rečeh, in sicer o najvažnejših. Jean, poslušajte me dobro. Nočem od Vas odgovora, ki bi bil posledica Vašega ganotja. Vem, da me ljubite. Če me boste poročili, nočem, da bi se to zgodilo samo iz ljubezni; hočem, da se to zgodi tudi po pameti. Tekom onih dveh tednov pred Vašim odhodom ste tako skrbno bežali pred menoj, ste se tako izogibali vsakemu razgovoru z menoj, da se Vam nisem mogla pokazati takšno, kakršna sem. Mogoče so v meni gotove vrline, ki jih še ne poznate... Jean, vem, kaj ste Vi, in poznam svoje dolžnosti, če postanem Vaša žena, in Vam bom, ne samo ljubeča in nežna žena, temveč tudi pogumna in vztrajna. Poznam vse Vaše življenje, zakaj Vaš boter mi ga je povedal. Vem, zakaj ste vojak, vem kakšne dolžnosti in kakšne žrtve lahko vidite v svoji bodočnosti... Jean, nikari ne dvomite, da Vas bom odvracala od ene teh žrtv. Če bi mogla biti huda na Vas radi kakšne stvari, mogla bi biti huda na Vas radi take misli, — oh! gotovo ste jo imeli! — da Vas želim prostega in vsega navezanega na se, da bi Vas prosila, da zapustite Vaš poklic. Nikdar, nikdar! Čujte me dobro, nikdar Vas ne bom prosila slične stvari. Mlado dekle, ki jo poznam, je storila tako, ko se je možila; ni ravnala prav. Ljubim Vas in hočem Vas takšnega, kakoršen ste. Ravno radi tega, ker živite drugače in bolje kot vsi tisti, ki so me želeli za ženo, sem si Vas zaželela za moža. Manj bi Vas ljubila, mogoče bi Vas sploh nik več ne ljubila, — pa to se mi zdi vendar zelo težavno, če bi pričeli živeti, kakor živé vsi tisti, ki jih

nisem hotela... Kadar Vam bom le mogla slediti, Vam bom sledila in kjerkoli boste, bo moja sreča. In če napoči tisti dan, da me ne bi mogli vzeti s seboj, dan, ko boste morali oditi sami, no! Jean, oni-le dan, obljudim Vam, bom pogumna, da Vam ne odvzamem Vašega poguma... In sedaj, gospod župnik, se ne obračam nanj, temveč obračam se na Vas, zakaj hočem, da mi Vi odgovorite in ne on. Recite: če me ljubi in če me smatra sebi vrednim, bi li bilo pravično, da bi me pustil on pokoriti se tako kruto radi mojega premoženja?... Recite!... Ni li dolžan, da postane moj mož?«

»Jean«, je rekel resno stari duhovnik, »poroči jo, to je tvoja dolžnost... in to bo tvoja sreča!«

Jean se je približal Bettini, objel jo je in poljubil na čelo.

Bežina se je sladko izmaknila in se obrnila k župniku:

»In sedaj, gospod župnik, Vas moram še nečesa prositi, hotela bi, hotela bi...«

Česa bi hoteli?«

»Prosim Vas, gospod župnik, objemite me!«

Stari župnik jo je objel in jo poljubil na obe lici, po očetovsko, nakar je rekla Bettina:

»Zelo pogostokrat ste mi rekli, gospod župnik, da je bil Jean nekoliko Vaš sin, — tudi jaz, kaj ne da, bom nekoliko Vaša hči. Boste imeli pa dva otroke, to je vse!«

Mesec kasneje, dne 12. septembra opoldne je Bettina v kar najprostejši poročni obleki prekoračila longuevalsko cerkev, medtem ko je veselo zadonelo trobentanje devetega topniškega polka pod obokom stare cerkve.

Nancy Turner si je izprosila čast, da sme v tej slavnostni okoliščini igrati na orgle; mali harmonij je namreč izginil. Orgle z blesketajočimi se piščalkami so bile postavljene na cerkvenem koru. Bil je to poročni dar miss Percival-e gospodu župniku.

Stari župnik je bral mašo. Jean in Bettina sta klečala pred njim; izgovoril je blagoslovne besede in ostal nekaj trenutkov zatopljen v molitev, z dvignjenimi rokami, proseč iz dna svoje duše božjo milost nad glavo svojih dveh otrok.

Orgle pa so zaigrale iste sanjave Chopinove melodije, ki jih je igrala Bettina prvih, ko je vstopila v to malo vaško cerkev, kjer je imela biti posvečena sreča njenega življenja.

In danes je bila Bettina tista, ki je jokala.

Konec.

Znižane cene za Miklavža

Oglejte si igrače in otroške vozičke, trikotke, holenderje, male automobile,

šivalne stroje, najnovejša dvokolesa, pnevmatiko i. t. d. Velika izbira. Prodaja na obroke. TRIBUNA F. D. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana Karlovska cesta 81. 4

S čim napravim veselje?

Manukure-kaseta	od Din 20	D. nogavice melé zelo trpežne	Din 36
Šivalna garnitura	„ 40	D. nogavice čista volna	„ 60-36
Česalna garnitura	„ 80	D. nogavice Bemberg svila	„ 23
Torbice za dame	„ 48	D. domača halja iz la. flanele	„ 128
Torbice otroče	„ 14	D. domača halja iz double flanele	„ 175
Garnit. za briti	„ 136	D. rokavice podl. Nappa pivovrstna	„ 74
Damski robei tue.	„ 30		
Otroški robei tue.	„ 22		

D. rokavice zims. trikot	od Din 15
D. večerni šali svileni z resami	„ 265
D. obleke pletene iz najfinejše volne	„ 290
D. vestice volnene la. cefir volna	„ 75
D. pullover vzorč.	„ 95
D. tricot hlače volnene	„ 49
D. tricot hlače bombaž	„ 18
D. tricot kombin.	„ 28

Za gospode:

Pyjama iz najfinejše flanele	Din 168
Pyjama iz double flanele	„ 260
Suknjič iz double flanele	„ 220
Suknjič jutranji čista volna (Kamelhaar)	„ 385
Pullover vzorčast	„ 94
Vestica modna iz najfinejše volne	„ 180
Svilene rute	„ 118
Samoveznice svilene zadnji vzorci	„ 60-45

Kljub nizkim cenam-prvovrstno blago!

Radio na odplačilo!

3 elektronski aparati Z 3, sprejema vso Evropo v zvočniku, z najfinejšimi elektronskimi (Phillips ali Barium), 1 akumulator Varta 18 Amp., 1 anodna baterija 90 voltov, kompleten antenski in zemeljski material in 1 posebno fin zvočnik s krasno svileni sliko; pri naplačilu Din 300— še 12 obrokov po Din 180— mesečno, pri točnem odplačevanju brez obresti ali drugih stroškov 4 elektronski aparat Z 4, vse pritiskline kakor zgoraj pri naplačilu Din 300— še 12 mesečnih obrokov po Din 225—.

Za dobro delovanje jamčim!
Kljub prvovrstni kakovosti najcenejši!

V zalogi vse vrste radio-aparatur po najnižjih dnevnih cenah, aparati za priključitev na omrežje brez baterij, veličanska zaloga sestavnih delov, veliki aparati za restavracije in kino-podjetja, ki nadomestujejo največjo godbo in kjer se lahko poleg radia uporabljajo tudi gramofonske plošče.

RADIO Franc BAR

Ljubljana, Mestni trg 5 / Tel. 2407

Za Miklavža in Božič si naročite lahko že sedaj, postavim Vam pa aparat na željo tudi pozneje.

Zahtevajte brezplačno novi cenik za leto 1930

Veliko izbire MIKLAVŽEVIN IN BOŽIČNIH DARIL

nudi po zmernih cenah na drobno in na debelo staroznana slaščičarna

Ljubljana I. NOVOTNY, Gosposvetska 2
ter se priporoča za obilen posej!

„IDEAL“ MARIBOR telefon št. 2430

Kemična čistilnica oblek
in parna pralnica

Tovarna: Frankopanova 3. Podruž.: Vetrinjska 7.

Spodnještajerska ljudska posojinica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Dober nakup je prihrana denarja!

Poskusite in prepričajte se, da si nakupite vse moško in žensko blago najbolje kakovosti po zelo nizkih cenah, kakor posteljno perje in puh od 25 Din naprej samo pri trdki

JAKOB PREAC

Maribor :: Gosposka ulica št. 8 :: Maribor

JAVOR * LOGATEC

LESNA INDUSTRIJA

Gabriel Oblak - Slovenija

Brzjavni naslov: Javor Logatec - Telefon Interurban 5

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje i. t. d. Z jamstvom proti razsušitvi. — — Cene zmerne!

Autoprometno podjetje Rakek - Stari trg

naznanja, da s 1. decembrom spremeni svoj vozni red, in sicer:

Autobus, ki je sedaj odhajal iz Ljubljane ob 18, bo odhajal sedaj ob 17 iz Ljubljane in iz Starega trga v Ljubljano ob 6.

Na progi Rakek—Stari trg pa bo odhajal autobus ob 4.15 in obratno v Stari trg iz Rakeka ob 16.

Nadalje bo poleg običajnih zvez vozil autobus iz Rakeka v Stari trg ob 7.55 in obratno ob 18.30, tako da bo omogočen potnikom, ki imajo opravka v Notranjski, povratek še istega dne, t. j. na vlak, ki odhaja proti Ljubljani iz Rakeka ob 20.45.

Najboljše in najkoristnejše

MIKLAVŽEVO DARILO

za šolsko mladino je otroška pisalna miza.

Nadite otrokom veselja do učenja.
Ohranite jih zdrave s telesno nego.

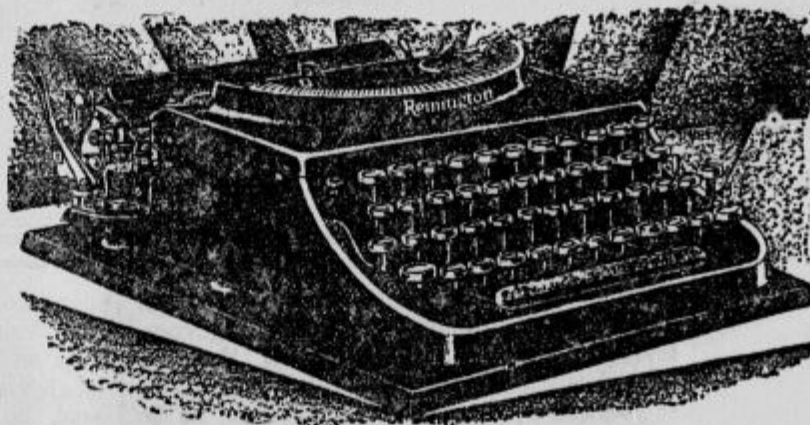
NOVA OTROŠKA PISALNA MIZICA

ki se uravnava za vse starosti otrok od 6. do 18. leta, ustreza vsem pravilom o pravilnem držanju telesa pri učenju ter je obenem praktična shramba za vse šolske potrebščine.

Mizice izdeluje trdka

I. REPŠE

Ivornica pohištva, Ljubljana
Dvorni trg 1.

Telefon
3 4 5 6

A. PRELOG

REMINGTON uporablja 5,600.000 ljudi. Pišite tudi Vi na REMINGTON.

Darujte lepa in obenem praktična darila! Novi model REMINGTON NORMAL je pravi pisalni strojek za dom, potovanje in pisarno.

Zahtevajte
prospekt!

LJUBLJANA
MARIJIN TRG

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzjavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000—

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

vloge nad 400 milijonov dinarjev

Podružnice:

Bled - Celje - Djakovo - Kočevje - Kranj - Maribor
Novi Sad - Sombor - Split - Sibenik

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.